

VÄLJAVÕTE

Sihtasutus KredEx Nõukogu koosoleku protokoll

19. märts 2021 nr 3

2. Päevakorrapunktide arutelu ja SA KredEx nõukogu otsused

- COVID-19 ettevõtetele suunatud kriisimeetmete paketi uuendamine

Otsus:

- 1. Kinnitada SA KredEx rakendatavate erakorraliste ettevõtlusmeetmete tingimused järgnevas koosseisus, sh kiita heaks alljärgnevate meetmetega jätkamine ning kinnitada samaaegselt ka lepingu muutmise tasud ja lepingu riski mittesuurendavate tehniliste või majanduslikku sisu mitteomavate või väheoluliste tingimuste muudatuste puhul lepingu muutmise tasud alltoodud tingimustes nimetatud määrades:**
  - Erakorralise proportsionaalse väikelaenu tingimused (Lisa 1);
  - Erakorralise proportsionaalse käenduse tingimused majutus- ja toidlustussektoris tegutsevatele ettevõtjatele, reisibüroodele ning reisikorraldajatele (Lisa 2);
  - Erakorralise proportsionaalse käenduse tingimused uutele laenudele (Lisa 3);
  - Erakorralise proportsionaalse käenduse tingimused olemasolevatele laenudele (Lisa 4);
  - Erakorralise fikseeritud käenduse tingimused olemasolevatele laenudele (Lisa 5);
  - Erakorralise laenu tingimused: käibekapitalilaen (Lisa 6).

Erakorralise proportsionaalse väikelaenu käenduse tingimused

Kehtib alates 29.03.2021

Teenuse tingimused on kehtestatud ettevõtluse toetamise ja laenude riikliku tagamise seaduse, Vabariigi Valitsuse 28.04.2020 määruse nr 31 „COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikuga seotud kriisi ja sellest tuleneva eriolukorra mõju leevendamiseks ette nähtud toetusmeetmete üldtingimused“ (edaspidi Vabariigi Valitsuse määrus nr 31) ja väliskaubandus- ja infotehnoloogiainistri 22.04.2020 määruse nr 10 „Ettevõtluslaenude andmise tingimused“ alusel.

Erakorralise proportsionaalse väikelaenu käenduse eesmärk on võimaldada ettevõtjatele uut finantseeringut COVID-19 puhangust tingitud ajutiste raskuste ületamiseks. Käendusega on võimalik tagada laenu- või liisingulepingust tulenevaid ettevõtja kohustusi.

Teenusetingimustele vastava käenduse annab pank või liisinguandja KredExi poolt antud volituse alusel. Pank või liisinguandja tagavad, et KredExi nimel käenduse andmisel või käenduslepingu muutmisel on taotleja vastavus alltoodud tingimustele dokumentaalselt tõendatav. Pank või liisinguandja on kohustatud säilitama tingimuste täitmist tõendavad dokumendid.

Teenuse kasutamisega kaasneb riigiabi, mille andmisel juhendatakse Euroopa Komisjoni 19.03.2020 teatise „Riigiabi ajutine raamistik majanduse toetamiseks praeguse COVID-19 puhangu kontekstis“ (koos järgnevat muudatustega, millistest seni viimane on kinnitatud 28.01.2021; edaspidi riigiabi ajutine raamistik) jaotisest 3.1 ning 28.04.2020 antud riigiabi loast SA 57028, mida on muudetud 09.12.2020 otsusega SA58748.

Tingimused laenuaotlejale	<ul style="list-style-type: none"> – Alla 50 töötajaga ettevõtja¹, mille aastakäive on alla 10 mln euro ehk mikro- või väikeettevõtja². – Laenuaotleja on kantud Eesti Vabariigi äriregistrisse ja nõutud andmed on äriregistrile esitatud. – Ettevõtja ei olnud <i>raskustes olev ettevõtja</i>³ 31.12.2019 või käenduse taotlemise seisuga. – Laenuaotleja intressi kandvate kohustuste (käenduse taotlemise seisuga) ja EBITDA⁴ suhe on koos võetava laenuga 2018. või 2019. aastal lõppenud majandusaasta kinnitatud aruande EBITDA alusel väiksem kui 7. – Laenuaotlejal puudusid 12.03.2020 seisuga krediitiasutustele ületähtajalised võlgnevused ja riiklike maksude maksuvõlad või on need käenduse taotlemise seisuga tasutud või ajatatud. – Laenuaotleja on täitnud käenduse taotlemise seisuga maksudeklaratsioonide ja majandusaasta aruannete esitamise kohustuse. – Ettevõtja kohustub teavitama KredExit, kui ta on COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikust põhjustatud kriisi tõttu saanud toetust teistest meetmetest, muudest riigieelarvelistest vahenditest või kohaliku omavalitsuse üksuselt.
---------------------------	--

¹ Ettevõtja on äriseadustiku kohaselt äriühing (täisühing, usaldusühing, osaühing, aktsiaselts ja tulundusühistu) ning füüsiline isik, kes pakub oma nimel tasu eest kaupu või teenuseid ning kellele kaupade müük või teenuste osutamine on püsiv tegevus. Ettevõtjale teenusetingimustes kehtestatud tingimused kehtivad laenuaotleja ja konsolideeritult temaga seotud ettevõtjate kohta. Seotud ettevõtjate määramisel lähtuvad pank ja liisinguandja oma sellekohasest sisemisest regulatsioonist.

² Tingimused on täpsemalt määratletud komisjoni 17. juuni 2014. aasta määruse (EL) nr 651/2014 (ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamis kohta, millega teatavat liiki abi tunnustatakse siseturuga kokkusobivaks (üldine grupirendi määrus)) I lisas.

³ Nagu on määratletud komisjoni 17. juuni 2014. aasta määruse (EL) nr 651/2014 artikli 2 lõikes 18 (ELT L 187, 26.6.2014, lk 1). Raskustes olevaks ei loeta väikest või keskmise suurusega ettevõtjat (VKE), kes on tegutsenud alla 3 aasta. Rohkem kui 3 aastat tegutsenud ettevõtja ei tohi olla kaotanud üle poole oma osa- või aktsiakapitalist (nimiväärtus + ülekurs). Kui ettevõtja ei ole VKE, kontrollitakse täiendavalt ettevõtja arvestuslikku finantsvõimendust kahe viimase aasta jooksul. Ettevõtjat ei loeta raskustes olevaks, kui see näitaja on vähemalt ühel aastal olnud väiksem kui 7,5. Juhul, kui see tingimus ei ole täidetud, kontrollitakse ettevõtja EBITDA suhet intressimaksude kattevarasse viimase kahe aasta jooksul. Ettevõtjat ei loeta raskustes olevaks, kui see näitaja on vähemalt ühel aastal olnud suurem kui 1. Ettevõtja on igal juhul raskustes, kui tema suhtes on algatatud pankroti- või likvideerimismenetlus.

⁴ Earnings before interest, taxes, depreciation, and amortization ehk kasum enne intresse, makse, materiaalse ja immateriaalse põhivara kulumit.

<p>KredExi käenduse ulatus</p>	<ul style="list-style-type: none"> – 100% tagatavast laenust, kuid mitte rohkem kui 150 000 eurot ettevõtja kohta. Seotud ettevõtjate puhul kehtib limiit ettevõtjate grupi kohta tervikuna. – Juhul kui KredExi erakorraliste käenduste ja/või erakorraliste laenude summa ettevõtja kohta, koos teiste Vabariigi Valitsuse määruse nr 31 § 10 kohaselt kriisimeetmetena rakendatavate finantsinstrumentidega (käendused, laenud, võla- ja vahetusvõlakirjade, aktsiate või osade märkimine ja omandamine), kokku on vähemalt 10 000 000 eurot, rakendatakse ettevõtjale Eritingimusi (vt Eritingimused dokumendi lõpus). – Käenduse ulatus liisingust tulenevale kohustusele arvutatakse käibemaksuta summast. – KredExi maksimaalne vastutus teenusetingimuste „Erakorralise proportsionaalse käenduse tingimused uutele laenudele“, „Erakorralise proportsionaalse käenduse tingimused uutele väikelaenudele“ ning „Erakorralise proportsionaalse käenduse tingimused uutele laenudele majutus- ja toitlustussektoris tegutsevatele ettevõtjatele, reisibüroodele ning reisikorraldajatele“ alusel panga või liisinguandja ees on limiteeritud ega ületa 80% panga ja liisinguandja poolt nimetatud teenuste raames alates 30.03.2020.a väljastatud käenduste kogusummast. – Teenusetingimuste „Erakorralise proportsionaalse käenduse tingimused uutele väikelaenudele“ ja „Erakorralise proportsionaalse käenduse tingimused uutele laenudele majutus- ja toitlustussektoris tegutsevatele ettevõtjatele, reisibüroodele ning reisikorraldajatele“ raames tagatavad laenud on kokku piiratud summaga, mis ei ületa laenuaotleja 2019. aasta kahekordset palgakulu koos sotsiaalmaksuga või 25% laenuaotleja 2019. aasta käibest. Maksimaalse summa määramisel võetakse aluseks laenuaotleja palgakulu ja käive 2019. aastal lõppenud majandusaasta kinnitatud aruande või Maksu- ja Tolliameti andmetel. – Käendus on üks ajutise raamistiku jaotises 3.1 ettenähtud toetustest, mille kogusumma ühe ettevõtja kohta on piiratud 800 000 euroga (põllumajandustoodete esmatootmisel 100 000 euroga ning kalanduse ja vesiviljeluse sektoris 120 000 euroga). Nimetatud piirangu täitmiseks registreerib KredEx käendusega antava abi riigiabi ja vähese tähtsusega abi registris enne laenu esimese väljamakse tegemist laenusaaajale. – Käendussumma väheneb proportsionaalselt laenu- või liisingusumma vähenemisega.
<p>Käendatavad laenud ja nende tingimused</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Käendatav laen käesolevate teenusetingimuste tähenduses on laen, laenulimiit, arvelduskrediit ja liising (välja arvatud kasutusrent). – KredEx käendab uut laenu. – Käendatava laenu sihtotstarve on COVID-19 puhangust tingitud ajutiste raskuste ületamiseks tehtavate kulutuste finantseerimine. – Omanike ja seotud osapooltelt võetud laenude refinantseerimine KredExi poolt käendatava laenuga ei ole lubatud. – Panga või liisinguandja konsolideerimisgrupi liikme poolt antud laenude refinantseerimine KredExi poolt käendatava laenuga ei ole lubatud, välja arvatud juhul, kui refinantseeritava laenu leping on sõlmitud pärast 12.03.2020 ja laenul on kehtiv KredExi käendus. – Käendatava laenu põhiosa maksepuhkus võib olla kuni 30.06.2022. – Laenu tagastamine toimub amortiseeruva graafiku alusel arvestusega, et laenuperioodi lõppemisel on laenujääk null, ja juhul kui tegemist on limiiditootega. – Käendatava laenu intressimäär ei või olla kõrgem kui 6 kuu EURIBOR + 4% aastas (antud kontekstis ei ole EURIBORi arvestuslik väärtus kunagi väiksem kui 0) ja lepingutasu rohkem kui 150 eurot.

	<ul style="list-style-type: none"> – KredExi poolt tagatavale laenule ei tohi kehtestada ennetähtaegse lõpetamise tasu ja muid täiendavaid tasusid, välja arvatud kohustistasu kasutamata limiidilt.
Täiendav toetus laenusaaajale	<ul style="list-style-type: none"> – Laenusaaaja saab hiljemalt 30.06.2021 sõlmitud ja KredExi teenusetingimuste „Erakorralise proportsionaalse käenduse tingimused uutele väikelaenudele“ alusel tagatud laenulepingust tulenevate finantseerimiskulude toetust. – Finantseerimiskulude toetus on 2% laenusummast laenulepingute puhul, mille kestus on vähemalt 12 kuud. Juhul, kui laenulepingu kestus on lühem kui 12 kuud, siis väheneb toetus vastavalt proportsioonile, mille võrra laenuleping on lühem kui 12 kuud. – Toetus makstakse käendatud laenuga seotud laenusaaaja pangakontole pärast seda, kui laenu või selle esimese osa väljamaksmine kajastub KredExile esitatud panga aruandes.
Tagatised	<ul style="list-style-type: none"> – Tagatise nõue puudub, kui täidetud on kõik järgmised tingimused: <ol style="list-style-type: none"> 1. laenuaotleja alustas äritegevust hiljemalt 2019. aastal ja teenis 2019. aastal lõppenud majandusaasta kinnitatud aruande alusel müügitulu; 2. laenuaotleja omakapitali osakaal varadest oli seisuga 31.12.2019 vähemalt 25%; 3. laenuaotleja omakapital 31.12.2019 seisuga oli summaliselt suurem kui KredExi käendusega tagatav laen. – Muudel juhtudel peab laenul olema tagatis, mille panga või liisinguandja poolt aktsepteeritud väärtus on vähemalt 25% laenusummast. – Juhul kui tagatis on nõutav, kuid ettevõtjal puudub nimetatud tingimustele vastav tagatis, asendab seda laenusaaaja füüsilisest isikust omanike, kes kuuluvad otseselt või teiste äriühingute kaudu laenusaaaja omanikeringi, solidaarne käendus. Isikliku käenduse nõudmisest võib loobuda nendelt füüsilistelt isikutelt, kelle osalus laenusaaajas on väiksem kui 10%. Käendajate vastutuse määr on 25% KredExi käendusega tagatavast laenust, kui ei ole toime pandud allpool loetletud rikkumisi. Käendajate vastutuse maksimaalne määr on 100% KredExi käendusega tagatavast laenust juhul, kui laenusaaaja paneb toime kasvõi ühe alljärgnevatest rikkumistest: <ol style="list-style-type: none"> 1. ei kasuta KredExi poolt käendatavat laenu sihipäraselt või ei tõesta selle sihipärasest kasutamist panga, liisinguandja või KredExi nõudmisel; 2. on KredExi poolt käendatava laenu taotlemisel esitanud valeandmeid; 3. on ilma KredExi eelneva kooskõlastuseta: <ol style="list-style-type: none"> a. maksnud dividendi või teinud omanikele muid omakapitali vähendavaid väljamakseid; b. tagastanud omanikulaenu; c. maksnud omanikele või nendega seotud kolmandatele isikutele juhtimis- või muid sarnaseid tasusid või ettevõtlusega mitteseotud tasusid (lubatud on töötasu maksmine mõistlikus määras); d. ostnud või müünud omanikele või nendega seotud isikutele turuhinnast erineva hinnaga kaupu või teenuseid; e. andnud laenu.
Käenduse kehtivus	<ul style="list-style-type: none"> – Käenduse kehtivus on kuni 72 kuud. – Käenduslepingut on riigiabi ajutise raamistiku raames võimalik sõlmida ja muuta kuni 30.06.2021. Alates 01.07.2021 lähtutakse käenduse muutmisel kehtivatest riigiabi reeglitest.
Käenduslepinguga seotud tasud	<ul style="list-style-type: none"> – Käendusega laenusaaajale täiendavaid tasusid ei kaasne.

Käendust ei anta järgnevate tegevuste ja ettevõtjate rahastamiseks:

- Tubaka (ning sellega seotud toodete) valmistamine, töötlemine ja turustamine.
- Sõiduautode soetamine.
- Kinnisvara arendamise ja soetamise projektidele müügi ja väljarentimise eesmärgil. Erandina on lubatud osa pindadest välja rentida tingimusel, et kinnisvara arendamine või soetamine on toimunud ettevõtja enda või tema tütar- ja sidusettevõtjate muu majandustegevuse tarbeks ning rendi laekumised ei ületa 30% ettevõtja aastakäibest (piirang ei kehti tütar- ja sidusettevõtjatele rentimisel).
- Hasartmänguvaldkonnas tegutsevate ettevõtjale.
- Valdkonnad, mis on seotud pornograafiaga, andmete ebaseadusliku alla laadimisega ning ebaseadusliku ligipääsu võimaldamisega andmevõrkudele.
- Teadus- ja arendustegevus tervishoiu valdkonnas, mille eesmärk on teaduslikul või ravi eesmärgil inimeste kloonimine või geneetiliselt muundatud organismide arendamine.

Avalikustamine

Riigiabina kantakse laenusumma riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrisse.

KredEx avalikustab vastavalt Vabariigi Valitsuse määrusele nr 31 oma veebilehel antud käenduse kohta järgmised andmed:

1. laenusaaja nimi;
2. meetme nimetus;
3. laenusumma;
4. laenu tagastamise aeg.

Eritingimused, kui riigi poolt rakendatavate finantsinstrumentide summa ettevõtja konsolideerimisgrupi kohta on 10 miljonit või rohkem

Vastavalt Vabariigi Valitsuse määrusele nr 31 ja KredExi Meetmete jaoks sõlmitud raha eraldamise lepingule rakendatakse järgmisi eritingimusi:

1. Laenuaotleja peab tõendama, esitades potentsiaalsete finantseerijate asjakohased seisukohad, et tal ei ole võimalik muude allikate abil täiendavaid finantsvahendeid kaasata või oleks see ebamõistlikult kulukas,
2. Laenuaotleja peab taotluses veenvalt näitama, kuidas vastav laen aitab kaasa tema tegevuse jätkusuutlikkusele, esitades restruktureerimise kava ja vastavasisulised finantsprognosid vähemalt laenuahtaja lõpuni.
3. Laenuaotleja esitab KredExile finantseeritava projekti sotsiaalmajandusliku mõju analüüsi, mis tõendab ettevõtja või projekti olulist mõju Eesti majandusele, majandussektorile või regioonile ja võimalikke negatiivseid sotsiaalseid tagajärgi või turutõrkeid, kui ettevõtja ebaõnnestub või projekt jääb teostamata. Sotsiaalmajandusliku mõju analüüsi koostamisse peab olema kaasatud sõltumatu ekspert, kellel on varasem sotsiaalmajandusliku mõju hindamise kogemus. Sotsiaalmajandusliku mõju analüüs peab hõlmama vähemalt Justiitsministeeriumi ja Riigikantselei "Mõjude hindamise meetodika"⁵ lisa 3 "Mõjude väljaselgitamise kontrollküsimustik" abil tuvastatud mõjude hinnangut.
4. Laenusaajal on keelatud laenu kasutamise või käenduse kestuse ajal ilma KredExi eelneva nõusolekuta:
  - a. kasumi väljavõtmine, omaaktsiate tagasiost ning kõik muud maksed omanikele (välja arvatud riik) omakapitalist;
  - b. kohustuse ennetähtaegne tagastamine kolmandatele isikutele;
  - c. tegevusalade laiendamine, välja arvatud juhul, kui finantsinstrumendi saaja juhtorgan on selle heaks kiitnud enne Vabariigi Valitsuse poolt 12.03.2020 eriolukorra välja kuulutamist;
  - d. samal tegevusalal tegutseva ettevõtja või ettevõtte omandamine või ühinemine;

⁵ <https://riigikantselei.ee/media/359/download>

- e. jagunemine või olulises mahus varade võõrandamine;
- f. juhtimistasude maksmine seotud osapooltele;
- g. seotud osapooltele maksete tegemine kaupade või toodete ja teenuste eest ning finantseerimisinstrumentide teenindamiseks;

KredEx peab vajaliku nõusoleku andmise kooskõlastama eelnevalt Vabariigi Valitsusega.

Erakorralise proportsionaalse käenduse tingimused majutus- ja toitlustussektoris tegutsevatele ettevõtjatele, reisibüroodele ning reisikorraldajatele (laiendatud sihtgrupp)
Kehtib alates 29.03.2021

Teenuse tingimused on kehtestatud ettevõtluse toetamise ja laenude riikliku tagamise seaduse, Vabariigi Valitsuse 28.04.2020 määruse nr 31 „COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikuga seotud kriisi ja sellest tuleneva eriolukorra mõju leevendamiseks ette nähtud toetusmeetmete üldtingimused“ (edaspidi Vabariigi Valitsuse määrus nr 31) ja väliskaubandus- ja infotehnoloogiainistri 22.04.2020 määruse nr 10 „Ettevõtluslaenude andmise tingimused“ alusel.

Käenduse eesmärk on võimaldada majutus- ja toitlustussektoris tegutsevatele ettevõtjatele ning reisibüroodele ja reisikorraldajatele uut finantseeringut COVID-19 puhangust tingitud ajutiste raskuste ületamiseks. Käendusega on võimalik tagada laenu- ja liisingulepingust tulenevaid ettevõtja kohustusi. Teenusetingimustele vastava käenduse annab pank või liisinguandja KredExi poolt antud volituse alusel. Pank või liisinguandja tagavad, et KredExi nimel käenduse andmisel või käenduslepingu muutmisel on taotleja vastavus alltoodud tingimustele dokumentaalselt tõendatav. Pank või liisinguandja on kohustatud säilitama tingimuste täitmist tõendavad dokumendid.

Teenuse kasutamiseks kaasneb riigiabi, mille andmisel juhendatakse Euroopa Komisjoni 19.03.2020 teatise „Riigiabi ajutine raamistik majanduse toetamiseks praeguse COVID-19 puhangu kontekstis“ (koos järgnevate muudatustega, millistest seni viimane on kinnitatud 28.01.2021; edaspidi riigiabi ajutine raamistik) jaotisest 3.1 ning 28.04.2020 antud riigiabi loast SA 57028, mida on muudetud 09.12.2020 otsusega SA58748.

Tingimused laenuaotlejale	<ul style="list-style-type: none"> – Laenuaotleja põhitegevusalaks on majutus (EMTAK tegevusala kood I55), toitlustus (I56), sõitjate vedu (H491, H493, H50, H51), transpordi abitegevused (H52), reisibüroode ja reisikorraldajate tegevus (N79), nõupidamiste ja messide korraldamine (N823), sanatooriumide ravitegevus (Q 86905), kultuuritegevus (R90, R91), sporditegevus (R93) või füüsilise heaoluga seotud teenindus (S9604). – Laenuaotleja on kantud Eesti Vabariigi äriregistrisse ja nõutud andmed on äriregistrile esitatud. – Ettevõtja⁶ ei olnud <i>raskustes olev ettevõtja</i>⁷ 31.12.2019 või käenduse taotlemise seisuga. – Laenuaotleja intressi kandvate kohustuste (käenduse taotlemise seisuga) ja EBITDA⁸ suhe on koos võetava laenuga 2018. või 2019. aastal lõppenud majandusaasta kinnitatud aruande EBITDA alusel väiksem kui 10. – Laenuaotlejal puudusid 12.03.2020 seisuga krediitiasutustele ületähtjalised võlgnevused ja riiklike maksude maksuvõlad või on need käenduse taotlemise seisuga tasutud või ajatatud. – Laenuaotleja on täitnud käenduse taotlemise seisuga maksudeklaratsioonide ja majandusaasta aruannete esitamise kohustuse.
---------------------------	---

⁶ Ettevõtja on äriseadustiku kohaselt äriühing (täisühing, usaldusühing, osaühing, aktsiaselts ja tulundusühistu) ning füüsiline isik, kes pakub oma nimel tasu eest kaupu või teenuseid ning kellele kaupade müük või teenuste osutamine on püsiv tegevus. Ettevõtjale teenusetingimustes kehtestatud tingimused kehtivad laenuaotleja ja konsolideeritult temaga seotud ettevõtjate kohta. Seotud ettevõtjate määramisel lähtuvad pank ja liisinguandja oma sellekohasest sisemisest regulatsioonist.

⁷ Nagu on määratletud komisjoni 17. juuni 2014. aasta määruse (EL) nr 651/2014 artikli 2 lõikes 18 (ELT L 187, 26.6.2014, lk 1). Raskustes olevaks ei loeta väikest või keskmise suurusega ettevõtjat (VKE), kes on tegutsenud alla 3 aasta. Rohkem kui 3 aastat tegutsenud ettevõtja ei tohi olla kaotanud üle poole oma osa- või aktsiakapitalist (nimiväärtus + ülekurs). Kui ettevõtja ei ole VKE, kontrollitakse täiendavalt ettevõtja arvestuslikku finantsvõimendust kahe viimase aasta jooksul. Ettevõtjat ei loeta raskustes olevaks, kui see näitaja on vähemalt ühel aastal olnud väiksem kui 7,5. Juhul, kui see tingimus ei ole täidetud, kontrollitakse ettevõtja EBITDA suhet intressimaksude katevarasse viimase kahe aasta jooksul. Ettevõtjat ei loeta raskustes olevaks, kui see näitaja on vähemalt ühel aastal olnud suurem kui 1. Ettevõtja on igal juhul raskustes, kui tema suhtes on algatatud pankroti- või likvideerimismenetlus.

⁸ Earnings before interest, taxes, depreciation, and amortization ehk kasum enne intresse, makse, materiaalse ja immateriaalse põhivara kulumit.

	<ul style="list-style-type: none"> – Ettevõtja kohustub teavitama KredExit, kui ta on COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikust põhjustatud kriisi tõttu saanud toetust teistest meetmetest, muudest riigieelarvelistest vahenditest või kohaliku omavalitsuse üksuselt.
KredExi käenduse ulatus	<ul style="list-style-type: none"> – 100% tagatavast laenust, kuid mitte rohkem kui 700 000 eurot ettevõtja kohta. Seotud ettevõtjate puhul kehtib limiit ettevõtjate grupi kohta tervikuna. – Juhul kui KredExi erakorraliste käenduste ja/või erakorraliste laenude summa ettevõtja kohta, koos teiste Vabariigi Valitsuse määruse nr 31 § 10 kohaselt kriisimeetmetena rakendatavate finantsinstrumentidega (käendused, laenud, võla- ja vahetusvõlakirjade, aktsiate või osade märkimine ja omandamine), kokku on vähemalt 10 000 000 eurot, rakendatakse ettevõtjale Eritingimusi (vt Eritingimused dokumendi lõpus). – Käenduse ulatus liisingust tulenevale kohustusele arvutatakse käibemaksuta summast. – KredExi maksimaalne vastutus teenusetingimuste „Erakorralise proportsionaalse käenduse tingimused uutele laenudele“, „Erakorralise proportsionaalse käenduse tingimused uutele väikelaenudele“ ning „Erakorralise proportsionaalse käenduse tingimused uutele laenudele majutus- ja toitlustussektoris tegutsevatele ettevõtjatele, reisibüroodele ning reisikorraldajatele“ alusel panga ja liisinguandja ees on limiteeritud ega ületa 80% panga ja liisinguandja poolt nimetatud teenuste raames alates 30.03.2020.a väljastatud käenduste kogusummast. – Teenusetingimuste „Erakorralise proportsionaalse käenduse tingimused uutele laenudele majutus- ja toitlustussektoris tegutsevatele ettevõtjatele, reisibüroodele ning reisikorraldajatele“ raames tagatavad laenud on kokku piiratud summaga, mis ei ületa laenuaotleja 2019. aasta kahekordset palgakulu koos sotsiaalmaksuga. Maksimaalse summa määramisel võetakse aluseks laenuaotleja palgakulu 2019. aastal lõppenud majandusaasta kinnitatud aruande või Maksu- ja Tolliameti andmetel. – Käendus on üks ajutise raamistiku jaotises 3.1 ettenähtud toetustest, mille kogusumma ühe ettevõtja kohta on piiratud 800 000 euroga. Nimetatud piirangu täitmiseks registreerib KredEx käendusega antava abi riigiabi registris enne laenu esimese väljamakse tegemist laenusaaajale. – Käendussumma väheneb proportsionaalselt laenu- või liisingusumma vähenemisega.
Käendatavad laenud ja nende tingimused	<ul style="list-style-type: none"> – Käendatav laen käesolevate teenusetingimuste tähenduses on laen, laenulimiit, arvelduskrediit ja liising (välja arvatud kasutusrent). – KredEx käendab uut laenu. – Käendatava laenu sihtotstarve on COVID-19 puhangust tingitud ajutiste raskuste ületamiseks tehtavate kulutuste finantseerimine. – Omanike ja seotud osapooltelt võetud laenude refinantseerimine KredExi poolt käendatava laenuga ei ole lubatud. – Panga või liisinguandja konsolideerimisgrupi liikme poolt antud laenude refinantseerimine KredExi poolt käendatava laenuga ei ole lubatud, välja arvatud juhul, kui refinantseeritava laenu leping on sõlmitud pärast 12. märtsi 2020 ja laenul on kehtiv KredExi käendus. – Käendatava laenu põhiosa maksepuhkus võib olla kuni 30.06.2022. – Laenu tagastamine toimub amortiseeruva graafiku alusel arvestusega, et laenuperioodi lõppemisel on laenujääk null, va juhul, kui tegemist on limiiditootega. – Käendatava laenu intressimäär ei või olla kõrgem kui 6 kuu EURIBOR + 4% aastas (antud kontekstis ei ole EURIBORi arvestuslik väärtus kunagi väiksem kui 0) ja lepingutasu rohkem kui 150 eurot.

	<ul style="list-style-type: none"> – KredExi poolt tagatavale laenule ei tohi kehtestada ennetähtaegse lõpetamise tasu ja muid täiendavaid tasusid, välja arvatud kohustistasu kasutamata limiidilt.
Täiendav toetus laenusajaale	<ul style="list-style-type: none"> – Laenusaja saab hiljemalt 30.06.2021 sõlmitud ja KredExi teenusetingimuste „Erakorralise proportsionaalse käenduse tingimused uutele laenudele majutus- ja toitlustussektoris tegutsevatele ettevõtjatele, reisibüroodele ning reisikorraldajatele“ alusel tagatud laenulepingust tulenevate finantseerimiskulude toetust. – Finantseerimiskulude toetus on 2% laenusummast laenulepingute puhul, mille kestus on vähemalt 12 kuud. Juhul, kui laenulepingu kestus on lühem kui 12 kuud, siis väheneb toetus vastavalt proportsioonile, mille võrra laenuleping on lühem kui 12 kuud. – Toetus makstakse käendatud laenuga seotud laenusaja pangakontole pärast seda, kui laenu või selle esimese osa väljamaksmine kajastub KredExile esitatud panga aruandes.
Tagatised	<ul style="list-style-type: none"> – Tagatise nõue puudub, kui täidetud on kõik järgmised tingimused: <ul style="list-style-type: none"> 4. laenuaotleja alustas äritegevust hiljemalt 2019. aastal ja teenis 2019. aastal lõppenud majandusaasta kinnitatud aruande alusel müügitulu; 5. laenuaotleja omakapitali osakaal varadest oli seisuga 31.12.2019 vähemalt 25%; 6. laenuaotleja omakapital 31.12.2019 seisuga oli summaliselt suurem kui KredExi käendusega tagatav laen; – Muudel juhtudel peab laenul olema tagatis, mille panga või liisinguandja poolt aktsepteeritud väärtus on vähemalt 25% laenusummast. – Juhul kui tagatis on nõutav, kuid ettevõtjal puudub nimetatud tingimustele vastav tagatis, asendab seda laenusaja füüsilisest isikust omanike, kes kuuluvad otseselt või teiste äriühingute kaudu laenusaja omanikeringi, solidaarne käendus. Isikliku käenduse nõudmisest võib loobuda nendelt füüsilistelt isikutelt, kelle osalus laenusajas on väiksem kui 10%. Käendajate vastutuse määr on 25% KredExi käendusega tagatavast laenust, kui ei ole toime pandud allpool loetletud rikkumisi. Käendajate vastutuse maksimaalne määr on 100% KredExi käendusega tagatavast laenust juhul, kui laenusaja paneb toime kasvõi ühe alljärgnevatest rikkumistest: <ul style="list-style-type: none"> 4. ei kasuta KredExi poolt käendatavat laenu sihipäraselt või ei tõesta selle sihipärasest kasutamist panga, liisinguandja või KredExi nõudmisel; 5. on KredExi poolt käendatava laenu taotlemisel esitanud valeandmeid; 6. on ilma KredExi eelneva kooskõlastuseta: <ul style="list-style-type: none"> a. maksnud dividendi või teinud omanikele muid omakapitali vähendavaid väljamakseid; b. tagastanud omanikulaenu; c. maksnud omanikele või nendega seotud kolmandatele isikutele juhtimis- või muid sarnaseid tasusid või ettevõtlusega mitteseotud tasusid (lubatud on töötasu maksmine mõistlikus määras); d. ostnud või müünud omanikele või nendega seotud isikutele turuhinnast erineva hinnaga kaupu või teenuseid; e. andnud laenu.
Käenduse kehtivus	<ul style="list-style-type: none"> – Käenduse kehtivus on kuni 72 kuud. – Käenduslepingut on riigiabi ajutise raamistiku raames võimalik sõlmida ja muuta kuni 30.06.2021. Alates 01.07.2021 lähtutakse käenduse muutmisel kehtivatest riigiabi reeglitest.
Käenduslepinguga seotud tasud	<ul style="list-style-type: none"> – Käendusega laenusajaale täiendavaid tasusid ei kaasne.

Käendust ei anta järgnevate tegevuste rahastamiseks:

- Sõiduautode soetamine.

Avalikustamine

Riigiabina kantakse laenusumma riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrisse.

KredEx avalikustab vastavalt Vabariigi Valitsuse määrusele nr 31 oma veebilehel antud käenduse kohta järgmised andmed:

5. laenusaaja nimi;
6. meetme nimetus;
7. laenusumma;
8. laenu tagastamise aeg.

Eritingimused, kui riigi poolt rakendatavate finantsinstrumentide summa ettevõtja konsolideerimisgrupi kohta on 10 miljonit või rohkem

Vastavalt Vabariigi Valitsuse määrusele nr 31 ja KredExi Meetmete jaoks sõlmitud raha eraldamise lepingule rakendatakse järgmisi eritingimusi:

5. Laenutaotleja peab tõendama, esitades potentsiaalsete finantseerijate asjakohased seisukohad, et tal ei ole võimalik muude allikate abil täiendavaid finantsvahendeid kaasata või oleks see ebamõistlikult kulukas,
6. Laenutaotleja peab taotluses veenvalt näitama, kuidas vastav laen aitab kaasa tema tegevuse jätkusuutlikkusele, esitades restruktureerimise kava ja vastavasisulised finantsprognosid vähemalt laenu tähtaja lõpuni.
7. Laenutaotleja esitab KredExile finantseeritava projekti sotsiaalmajandusliku mõju analüüsi, mis tõendab ettevõtja või projekti olulist mõju Eesti majandusele, majandussektorile või regionile ja võimalikke negatiivseid sotsiaalseid tagajärgi või turutõrkeid, kui ettevõtja ebaõnnestub või projekt jääb teostamata. Sotsiaalmajandusliku mõju analüüsi koostamisse peab olema kaasatud sõltumatu ekspert, kellel on varasem sotsiaalmajandusliku mõju hindamise kogemus. Sotsiaalmajandusliku mõju analüüs peab hõlmama vähemalt Justiitsministeeriumi ja Riigikantselei "Mõjude hindamise metoodika"⁹ lisa 3 "Mõjude väljaselgitamise kontrollküsimustik" abil tuvastatud mõjude hinnangut.
8. Laenusaajal on keelatud laenu kasutamise või käenduse kestuse ajal ilma KredExi eelneva nõusolekuta:
  - h. kasumi väljavõtmine, omaaktsiate tagasiost ning kõik muud maksed omanikele (välja arvatud riik) omakapitalist;
  - i. kohustuse ennetähtaegne tagastamine kolmandatele isikutele;
  - j. tegevusalade laiendamine, välja arvatud juhul, kui finantsinstrumendi saaja juhtorgan on selle heaks kiitnud enne Vabariigi Valitsuse poolt 12.03.2020 eriolukorra välja kuulutamist;
  - k. samal tegevusalal tegutseva ettevõtja või ettevõtte omandamine või ühinemine;
  - l. jagunemine või olulises mahus varade võõrandamine;
  - m. juhtimistasude maksmine seotud osapooltele;
  - n. seotud osapooltele maksete tegemine kaupade või toodete ja teenuste eest ning finantseerimisinstrumentide teenindamiseks;

KredEx peab vajaliku nõusoleku andmise kooskõlastama eelnevalt Vabariigi Valitsusega.

⁹ <https://riigikantselei.ee/media/359/download>

Erakorralise proportsionaalse käenduse tingimused uutele laenudele

Kehtib alates 29.03.2021

Teenuse tingimused on kehtestatud ettevõtluse toetamise ja laenude riikliku tagamise seaduse, Vabariigi Valitsuse 28.04.2020 määruse nr 31 „COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikuga seotud kriisi ja sellest tuleneva eriolukorra mõju leevendamiseks ette nähtud toetusmeetmete üldtingimused“ (edaspidi Vabariigi Valitsuse määrus nr 31) ja väliskaubandus- ja infotehnoloogiaministri 22.04.2020 määruse nr 10 „Ettevõtluslaenude andmise tingimused“ alusel.

Käenduse eesmärk on võimaldada ettevõtjatele uut finantseeringut COVID-19 puhangust tingitud ajutiste raskuste ületamiseks. Käendusega on võimalik tagada laenu- või liisingulepingust tulenevaid ettevõtja kohustusi.

Teenuse tingimustele vastava käenduse saamiseks esitab pank või liisinguandja KredExi kodulehel asuva taotluse või annab käenduse KredExi poolt pangale või liisinguandjale antud volituse alusel. Pank või liisinguandja tagavad, et KredExi nimel käenduse andmisel või käenduslepingu muutmisel on taotleja vastavus alltoodud tingimustele dokumentaalselt tõendatav. Pank või liisinguandja on kohustatud säilitama tingimuste täitmist tõendavad dokumendid.

Teenuse kasutamiseks kaasneb riigiabi, mille andmisel juhendatakse Euroopa Komisjoni 19.03.2020 teatise „Riigiabi ajutine raamistik majanduse toetamiseks praeguse COVID-19 puhangu kontekstis“ (koos järgnevate muudatustega, millistest seni viimane on kinnitatud 28.01.2021; edaspidi riigiabi ajutine raamistik) jaotisest 3.2 ning 30.03.2020 antud riigiabi loast SA 56804, mida on muudetud 09.12.2020 otsusega SA58748.

Tingimused ettevõtjale	<ul style="list-style-type: none"> – Laenuaotleja on kandnud Eesti Vabariigi äriregistrisse ja nõutud andmed on äriregistrile esitatud. – Ettevõtja¹⁰ on esitatud finantsprognoside kohaselt pikas perspektiivis jätkusuutlik ning maksejõuline. – Ettevõtja ei olnud raskustes olev ettevõtja¹¹ 31.12.2019 või käenduse taotlemise seisuga. – Ettevõtjal puudusid 12.03. 2020 seisuga krediidiasutustele ületähtajalised võlgnevused ja riiklike maksude maksuvõlad või on need käenduse taotlemise seisuga tasutud või ajatatud. – Ettevõtja on täitnud käenduse taotlemise seisuga maksudeklaratsioonide ja majandusaasta aruannete esitamise kohustuse. – Ettevõtja kohustub teavitama KredExi, kui ta on COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikust põhjustatud kriisi tõttu saanud toetust teisest meetmest, muudest riigieelarvelistest vahenditest või kohaliku omavalitsuse üksuselt.
------------------------	--

¹⁰ Ettevõtja on äriregistri kohaselt äriühing (täisühing, usaldusühing, osühing, aktsiaselts ja tulundusühistu) ning füüsiline isik, kes pakub oma nimel tasu eest kaupu või teenuseid ning kellele kaupade müük või teenuste osutamine on püsiv tegevus. Ettevõtjale teenuse tingimustes kehtestatud tingimused kehtivad laenuaotleja ja konsolideeritult temaga seotud ettevõtjate kohta. Seotud ettevõtjate määramisel lähtuvad pank ja liisinguandja oma sellekohasest sisemisest regulatsioonist.

¹¹ Nagu on määratletud komisjoni 17. juuni 2014. aasta määruse (EL) nr 651/2014 artikli 2 lõikes 18 (ELT L 187, 26.6.2014, lk 1). Raskustes olevaks ei loeta väikest või keskmise suurusega ettevõtjat (VKE), kes on tegutsenud alla 3 aasta. Rohkem kui 3 aastat tegutsenud ettevõtja ei tohi olla kaotanud üle poole oma osa- või aktsiakapitalist (nimiväärtus + ülekurs). Kui ettevõtja ei ole VKE, kontrollitakse täiendavalt ettevõtja arvestuslikku finantsvõimendust kahe viimase aasta jooksul. Ettevõtjat ei loeta raskustes olevaks, kui see näitaja on vähemalt ühel aastal olnud väiksem kui 7,5. Juhul, kui see tingimus ei ole täidetud, kontrollitakse ettevõtja EBITDA suhet intressimaksude kattevarasse viimase kahe aasta jooksul. Ettevõtjat ei loeta raskustes olevaks, kui see näitaja on vähemalt ühel aastal olnud suurem kui 1. Ettevõtja on igal juhul raskustes, kui tema suhtes on algatatud pankroti- või likvideerimismenetlus.

KredExi käenduse ulatus	<ul style="list-style-type: none"> – Kuni 90% tagatavast laenust. Jae- ja hulgikaubandusettevõtja käibekapitali finantseerimise ning ehitussektoris tegutseva ettevõtja (EMTAK F-jagu) korral kuni 60% tagatavast laenust. – Juhul kui KredExi erakorraliste käenduste ja/või erakorraliste laenude summa ettevõtja kohta, koos teiste Vabariigi Valitsuse määruse nr 31 § 10 kohaselt kriisimeetmetena rakendatavate finantsinstrumentidega (käendused, laenud, võla- ja vahetusvõlakirjade, aktsiate või osade märkimine ja omandamine), kokku on vähemalt 10 000 000 eurot, rakendatakse ettevõtjale Eritingimusi (vt Eritingimused dokumendi lõpus). Seotud ettevõtjate puhul kehtib limiit ettevõtjate grupi kohta tervikuna. – Käenduse ulatus liisingust tulenevale kohustusele arvutatakse käibemaksuta summast. – KredExi maksimaalne vastutus teenusetingimuste „Erakorralise proportsionaalse käenduse tingimused uutele laenudele“, „Erakorralise proportsionaalse käenduse tingimused uutele väikelaenudele“ ning „Erakorralise proportsionaalse käenduse tingimused uutele laenudele majutus- ja toitlustussektoris tegutsevatele ettevõtjatele, reisibüroodele ning reisikorraldajatele“ alusel panga ja liisinguandja ees on limiteeritud ega ületa 80% panga ja liisinguandja poolt nimetatud teenuste raames alates 30.03.2020. a väljastatud käenduste kogusummast. – KredExi erakorraliste käendustega tagatavad laenud ja KredExi erakorralised laenud¹², mis on antud kooskõlas riigiabi ajutise raamistikuga, on kokku piiratud summaga, mis ei ületa ettevõtja kahekordset 2019. aasta palgakulu koos sotsiaalmaksuga või 25% ettevõtja 2019. aasta käibest. KredExi erakorralise käendusega tagatava laenu ja KredExi erakorralise laenu maksimaalse summa määramisel võetakse aluseks ettevõtja palgakulu ja käive 2019. aastal lõppenud majandusaasta kinnitatud aruande või Maksu- ja Tolliameti andmetel. – Käendussumma väheneb proportsionaalselt laenu- või liisingusumma vähenemisega. 	
Käendatavad laenud ja nende tingimused	<ul style="list-style-type: none"> – Käendatav laen käesolevate teenusetingimuste tähenduses on laen, laenulimiit, arvelduskrediit ja liising (välja arvatud kasutusrent). – KredEx käendab uut laenu. – Käendatava laenu sihtotstarve on COVID-19 puhangust tingitud ajutiste raskuste ületamiseks tehtavate kulutuste finantseerimine. – Käendatava laenu intressimäär ei või olla kõrgem kui 6 kuu EURIBOR + 6% aastas (antud kontekstis ei ole EURIBORi arvestuslik väärtus kunagi väiksem kui 0) ja lepingutasu kõrgem kui 1% käendatava laenu summast. – KredExi poolt tagatavast laenust kuni 50% võib kasutada olemasolevate laenude teenindamiseks. Laenude refinantseerimine KredExi poolt käendatava laenuga ei ole üldjuhul lubatud. Erandid on lubatud üksnes KredExi igakordse otsuse alusel. – Käendus lühemale kui 3-kuulisele laenule on lubatud üksnes KredExi igakordse otsuse alusel. 	
Käenduse kehtivus	<ul style="list-style-type: none"> – Käenduse kehtivus on kuni 72 kuud. – Käenduslepingut on riigiabi ajutise raamistiku raames võimalik sõlmida ja muuta kuni 30.06.2021. Alates 01.07.2021 lähtutakse käenduse muutmisel kehtivatest riigiabi reeglitest. KredExi käenduse andmise otsus kehtib 90 kalendripäeva, kui KredExi otsuses ei ole märgitud teisiti, kuid mitte kauem kui 30.06.2021. 	
Lepingutasu	Käenduse andmise otsustab/käenduslepingu koostab pank või liisinguandja	Käenduse andmise otsustab/käenduslepingu koostab KredEx

¹² Kui ettevõtja kasutab sarnaseid teenuseid Maaelu Edendamise Sihtasutuse poolt, kehtivad piirangud ühiselt.

	– Lepingutasu ei ole.	– 0,2% käendussummalt, minimaalselt 30 eurot.
Lepingu muutmise tasu	– Lepingu muutmise tasu ei ole.	– 0,2% käendussummalt, minimaalselt 30 eurot. – Lepingu riski mittesuurendavate tehniliste tingimuste ¹³ või majanduslikku sisu mitteomavate või väheoluliste tingimuste muudatuste puhul arvutatakse lepingu muutmise tasu järgnevalt: ○ Käenduse jääk/ summa kuni 50 000 eurot: tavapärase lepingu muutmise tasu; ○ Käenduse jääk/summa üle 50 000 euro: 100 eurot + 0,002% käenduse jäägilt/summalt, maksimaalselt 500 eurot.
Lepingu ennetähtaegse lõpetamise tasu	– Käenduse ennetähtaegse lõpetamise tasu ei ole.	
Käendustasu	Väikese ja keskmise suurusega ettevõtjale¹⁴	Suurettevõtjale¹⁵
	– Kuni 12-kuulise käenduse korral 0,25% käenduse jäägilt aastas. – 12- kuni 36-kuulise käenduse korral 0,5% käenduse jäägilt aastas. – Pikema kui 36-kuulise käenduse korral 1% käenduse jäägilt aastas.	– Kuni 12-kuulise käenduse korral 0,5% käenduse jäägilt aastas. – 12- kuni 36-kuulise käenduse korral 1% käenduse jäägilt aastas. – Pikema kui 36-kuulise käenduse korral 2% käenduse jäägilt aastas.
Tasude arvestamine	– Arvelduskrediidi ja korduvkasutusega laenulemiidi puhul arvestatakse tasusid limiidi käendusega tagatud osalt.	

Käendust ei anta järgnevate tegevuste ja ettevõtjate rahastamiseks:

- Põllumajandustoodete esmatootmine, kalandus ja vesiviljelus ning metsamajandus.
- Finants- ja kindlustustegevusega tegelevad ettevõtjad (EMTAK K-jagu).
- Tubaka (ning sellega seotud toodete) valmistamine, töötlemine ja turustamine.
- Maanteekaubavedudel kasutatavate transpordivahendite ja seadmete soetamine.
- Sõiduautode soetamine. Tarbesõidukite ning liikurmasinate soetamine on lubatud üksnes KredExi igakordse otsuse alusel.
- Kinnisvara arendamise ja soetamise projektidele müügi ja väljarentimise eesmärgil. Erandina on lubatud osa pindadest välja rentida tingimusel, et kinnisvara arendamine või soetamine on toimunud ettevõtja enda või tema tütar- ja sidusettevõtjate muu majandustegevuse tarbeks ning rendi laekumised ei ületa 30% ettevõtja aastakäibest (piirang ei kehti tütar- ja sidusettevõtjatele rentimisel).

¹³ Tehnilised tingimused on need, mille muutmine tingimuse sisu ega selle eesmärgi täitmist ei muuda. Vastava muudatuse vajadus võib tekkida väga erinevatel põhjustel, alates trükiveast kuni õiguslike nüanssideni, mis otsuse tegemise ajaks ei olnud selgunud või mida ei jõutud täpsustada. Majanduslikku sisu mitteomavate või väheoluliste muudatustega on tegemist juhtudel, kui vabastatakse tagatispaketist väheväärtuslik või väärtusetu tagatisvara.

¹⁴ Väikese ja keskmise suurusega ettevõtja on ettevõtja, kellel on vähem kui 250 töötajat ja kelle aastakäive ei ületa 50 mln eurot ja/või bilansimaht ei ületa 43 mln eurot nagu on määratletud komisjoni 17. juuni 2014. aasta määruse (EL) nr 651/2014 (ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnustatakse siseturuga kokkusobivaks (üldine grupirendi määrus)) I lisas.

¹⁵ Suurettevõtja on ettevõtja, kes ei ole väikese ja keskmise suurusega ettevõtja grupierandi määruse tähenduses.

- Hasartmänguvaldkonnas tegutsevale ettevõtjale.
- Valdkonnad, mis on seotud pornograafiaga, andmete ebaseadusliku alla laadimisega ning ebaseadusliku ligipääsu võimaldamisega andmevõrkudele.
- Teadus- ja arendustegevus tervishoiu valdkonnas, mille eesmärk on teaduslikul või ravi eesmärgil inimeste kloonimine või geneetiliselt muundatud organismide arendamine.

Avalikustamine

Riigiabina kantakse laenusumma riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrisse.

KredEx avalikustab vastavalt Vabariigi Valitsuse määrusele nr 31 oma veebilehel antud käenduse kohta järgmised andmed:

9. laenusaaja nimi;
10. meetme nimetus;
11. laenusumma;
12. laenu tagastamise aeg.

Eritingimused, kui riigi poolt rakendatavate finantsinstrumentide summa ettevõtja konsolideerimisgrupi kohta on 10 miljonit või rohkem

Vastavalt Vabariigi Valitsuse määrusele nr 31 ja KredExi Meetmete jaoks sõlmitud raha eraldamise lepingule rakendatakse järgmisi eritingimusi:

9. Laenutaotleja peab tõendama, esitades potentsiaalsete finantseerijate asjakohased seisukohad, et tal ei ole võimalik muude allikate abil täiendavaid finantsvahendeid kaasata või oleks see ebamõistlikult kulukas,
10. Laenutaotleja peab taotluses veenvalt näitama, kuidas vastav laen aitab kaasa tema tegevuse jätkusuutlikkusele, esitades restruktureerimise kava ja vastavasisulised finantsprognosid vähemalt laenu tähtaja lõpuni.
11. Laenutaotleja esitab KredExile finantseeritava projekti sotsiaalmajandusliku mõju analüüsi, mis tõendab ettevõtja või projekti olulist mõju Eesti majandusele, majandussektorile või regioonile ja võimalikke negatiivseid sotsiaalseid tagajärgi või turutõrkeid, kui ettevõtja ebaõnnestub või projekt jääb teostamata. Sotsiaalmajandusliku mõju analüüsi koostamisse peab olema kaasatud sõltumatu ekspert, kellel on varasem sotsiaalmajandusliku mõju hindamise kogemus. Sotsiaalmajandusliku mõju analüüs peab hõlmama vähemalt Justiitsministeeriumi ja Riigikantselei "Mõjude hindamise metoodika"¹⁶ lisa 3 "Mõjude väljaselgitamise kontrollküsimustik" abil tuvastatud mõjude hinnangut.
12. Laenusaajal on keelatud laenu kasutamise või käenduse kestuse ajal ilma KredExi eelneva nõusolekuta:
  - o. kasumi väljavõtmine, omaaktsiate tagasiost ning kõik muud maksed omanikele (välja arvatud riik) omakapitalist;
  - p. kohustuse ennetähtaegne tagastamine kolmandatele isikutele;
  - q. tegevusalade laiendamine, välja arvatud juhul, kui finantsinstrumendi saaja juhtorgan on selle heaks kiitnud enne Vabariigi Valitsuse poolt 12.03.2020 eriolukorra välja kuulutamist;
  - r. samal tegevusalal tegutseva ettevõtja või ettevõtte omandamine või ühinemine;
  - s. jagunemine või olulises mahus varade võõrandamine;
  - t. juhtimistasude maksmine seotud osapooltele;
  - u. seotud osapooltele maksete tegemine kaupade või toodete ja teenuste eest ning finantseerimisinstrumentide teenindamiseks;

KredEx peab vajaliku nõusoleku andmise kooskõlastama eelnevalt Vabariigi Valitsusega.

¹⁶ <https://riigikantselei.ee/media/359/download>

Erakorralise proportsionaalse käenduse tingimused olemasolevatele laenudele
Kehtib alates 29.03.2021

Teenuse tingimused on kehtestatud ettevõtluse toetamise ja laenude riikliku tagamise seaduse, Vabariigi Valitsuse 28.04.2020 määruse nr 31 „COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikuga seotud kriisi ja sellest tuleneva eriolukorra mõju leevendamiseks ette nähtud toetusmeetmete üldtingimused“ (edaspidi Vabariigi Valitsuse määrus nr 31) ja väliskaubandus- ja infotehnoloogiaministri 22.04.2020 määruse nr 10 „Ettevõtluslaenude andmise tingimused“ alusel.

Käenduse eesmärk on võimaldada olemasolevatele laenudele tavapärasest pikemat maksepuhkust (vähemalt 6 kuud) ja lõpptähtaja pikendamist likviidsuse tagamiseks COVID-19 puhangust tingitud ajutiste raskuste ületamiseks. Käendusega on võimalik tagada laenu- või liisingulepingust tulenevaid ettevõtja kohustusi.

Teenuse tingimustele vastava käenduse saamiseks esitab pank või liisinguandja KredExi kodulehel asuva taotluse või annab käenduse KredExi poolt pangale või liisinguandjale antud volituse alusel. Pank või liisinguandja tagavad, et KredExi nimel käenduse andmisel või käenduslepingu muutmisel on taotleja vastavus alltoodud tingimustele dokumentaalselt tõendatav. Pank või liisinguandja on kohustatud säilitama tingimuste täitmist tõendavad dokumendid.

Teenuse kasutamisega kaasneb riigiabi, mille andmisel juhitudakse Euroopa Komisjoni 19.03.2020 teatise „Riigiabi ajutine raamistik majanduse toetamiseks praeguse COVID-19 puhangu kontekstis“ (koos järgnevate muudatustega, millistest seni viimane on kinnitatud 28.01.2021; edaspidi riigiabi ajutine raamistik) jaotisest 3.2 ning 30.03.2020 antud riigiabi loast SA 56804, mida on muudetud 09.12.2020 otsusega SA58748.

Tingimused ettevõtjale	<ul style="list-style-type: none"> – Laenutaotleja on kantud Eesti Vabariigi äriregistrisse ja nõutud andmed on äriregistrile esitatud. – Ettevõtja¹⁷ on esitatud finantsprognoside kohaselt pikas perspektiivis jätkusuutlik ning maksejõuline. – Ettevõtja ei olnud raskustes olev ettevõtja¹⁸ 31.12.2019 või käenduse taotlemise seisuga. Ettevõtjal puudusid 12.03. 2020 seisuga krediidiastutustele ületähtjalised võlgnevused ja riiklike maksude maksuvõlad või on need käenduse taotlemise seisuga tasutud või ajatatud. – Ettevõtja on täitnud käenduse taotlemise seisuga maksudeklaratsioonide ja majandusaasta aruannete esitamise kohustuse. – Ettevõtja kohustub teavitama KredExit, kui ta on COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikust põhjustatud kriisi tõttu saanud toetust teistest meetmetest, muudest riigieelarvelistest vahenditest või kohaliku omavalitsuse üksuselt.
------------------------	--

¹⁷ Ettevõtja on äriseadustiku kohaselt äriühing (täisühing, usaldusühing, osühing, aktsiaselts ja tulundusühistu) ning füüsiline isik, kes pakub oma nimel tasu eest kaupu või teenuseid ning kellele kaupade müük või teenuste osutamine on püsiv tegevus. Ettevõtjale teenuse tingimustes kehtestatud tingimused kehtivad laenutaotleja ja konsolideeritult temaga seotud ettevõtjate kohta. Seotud ettevõtjate määramisel lähtuvad pank ja liisinguandja oma sellekohasest sisemisest regulatsioonist.

¹⁸ Nagu on määratletud komisjoni 17. juuni 2014. aasta määruse (EL) nr 651/2014 artikli 2 lõikes 18 (ELT L 187, 26.6.2014, lk 1). Raskustes olevaks ei loeta väikest või keskmise suurusega ettevõtjat (VKE), kes on tegutsenud alla 3 aasta. Rohkem kui 3 aastat tegutsenud ettevõtja ei tohi olla kaotanud üle poole oma osa- või aktsiakapitalist (nimiväärtus + ülekurs). Kui ettevõtja ei ole VKE, kontrollitakse täiendavalt ettevõtja arvestuslikku finantsvõimendust kahe viimase aasta jooksul. Ettevõtjat ei loeta raskustes olevaks, kui see näitaja on vähemalt ühel aastal olnud väiksem kui 7,5. Juhul, kui see tingimus ei ole täidetud, kontrollitakse ettevõtja EBITDA suhet intressimaksude kattevarasse viimase kahe aasta jooksul. Ettevõtjat ei loeta raskustes olevaks, kui see näitaja on vähemalt ühel aastal olnud suurem kui 1. Ettevõtja on igal juhul raskustes, kui tema suhtes on algatatud pankroti- või likvideerimismenetlus.

KredExi käenduse ulatus	<ul style="list-style-type: none"> – Kuni 50% tagatavast laenust. – Juhul kui KredExi erakorraliste käenduste ja/või erakorraliste laenude summa ettevõtja kohta, koos teiste Vabariigi Valitsuse määruse nr 31 § 10 kohaselt kriisimeetmetena rakendatavate finantsinstrumentidega (käendused, laenud, võla- ja vahetusvõlakirjade, aktsiate või osade märkimine ja omandamine), kokku on vähemalt 10 000 000 eurot, rakendatakse ettevõtjale Eritingimusi (vt Eritingimused dokumendi lõpus). Seotud ettevõtjate puhul kehtib limiit ettevõtjate grupi kohta tervikuna. – Käenduse ulatus liisingust tulenevale kohustusele arvutatakse käibemaksuta summast. – KredExi maksimaalne vastutus teenusetingimuste „Erakorralise proportsionaalse käenduse tingimused olemasolevatele laenudele“ ning „Erakorralise fikseeritud käenduse tingimused olemasolevatele laenudele“ alusel panga ja liisinguandja ees on limiteeritud ega ületa 50% panga ja liisinguandja poolt nimetatud teenuste raames alates 30.03.2020 väljastatud käenduste kogusummast. – KredExi erakorraliste käendustega tagatavad laenud ja KredExi erakorralised laenud¹⁹, mis on antud kooskõlas riigiabi ajutise raamistikuga, on kokku piiratud summaga, mis ei ületa ettevõtja kahekordset 2019. aasta palgakulu koos sotsiaalmaksuga või 25% ettevõtja 2019. aasta käibest. KredExi erakorralise käendusega tagatava laenu ja KredExi erakorralise laenu maksimaalse summa määramisel võetakse aluseks ettevõtja palgakulu ja käive 2019. aastal lõppenud majandusaasta kinnitatud aruande või Maksu- ja Tolliameti andmetel. – Käendussumma väheneb proportsionaalselt laenu- või liisingusumma vähenemisega. 	
Käendatavad laenud ja nende tingimused	<ul style="list-style-type: none"> – Käendatav laen käesolevate teenusetingimuste tähenduses on laen, laenulimiit, arvelduskrediit ja liising (välja arvatud kasutusrent). – Käendatakse vaid neid olemasolevaid laene, millele võimaldatakse kokku vähemalt 6-kuulist maksepuhkust maksepuhkuse andmisest alates, mis on antud panga või liisinguandja poolt pärast 29.02.2020 seoses COVID-19 puhanguga. Tagasimaksegraafikuta laenude tähtaja pikendamist loetakse maksepuhkuse andmiseks. – Käendataval laenul saab olla ainult üks kehtiv KredExi käendus. – Käendatava laenu intressimäär ei või olla kõrgem kui 6 kuu EURIBOR + 6% aastas (antud kontekstis ei ole EURIBORi arvestuslik väärtus kunagi väiksem kui 0) ja lepingu muutmise tasu kõrgem kui 1% käendatava laenu summast. Pank või liisinguandja ei või käendatavale laenule kehtestada kõrgemat intressimäära kui 150% 01.03.2020 kehtinud intressimäärast. – Käendus lühemale kui 3-kuulisele laenule on lubatud üksnes KredExi igakordse otsuse alusel. 	
Käenduse kehtivus	<ul style="list-style-type: none"> – Käenduse kehtivus on kuni 72 kuud. – Käenduslepingut on riigiabi ajutise raamistiku raames võimalik sõlmida ja muuta kuni 30.06.2021. Alates 01.07.2021 lähtutakse käenduse muutmisel kehtivatest riigiabi reeglitest. KredExi käenduse andmise otsus kehtib 90 kalendripäeva, kui KredExi otsuses ei ole märgitud teisiti, kuid mitte kauem kui 30.06.2021. 	
Lepingutasu	Käenduse andmise otsustab/käenduslepingu koostab pank või liisinguandja	Käenduse andmise otsustab/käenduslepingu koostab KredEx
	– Lepingutasu ei ole.	– 0,2% käendussummalt, minimaalselt 30 eurot.

¹⁹ Kui ettevõtja kasutab sarnaseid teenuseid Maaelu Edendamise Sihtasutuse poolt, kehtivad piirangud ühiselt.

Lepingu muutmise tasu	– Lepingu muutmise tasu ei ole.	<ul style="list-style-type: none"> – 0,2% käendussummal, minimaalselt 30 eurot. – Lepingu riski mittesuurendavate tehniliste tingimuste²⁰ või majanduslikku sisu mitteomavate või väheoluliste tingimuste muudatuste puhul arvutatakse lepingu muutmise tasu järgnevalt: <ul style="list-style-type: none"> ○ Käenduse jääk/summa kuni 50 000 eurot: tavapärase lepingu muutmise tasu; ○ Käenduse jääk/summa üle 50 000 euro: 100 eurot + 0,002% käenduse jäägilt/summal, maksimaalselt 500 eurot.
Lepingu ennetähtaegse lõpetamise tasu	– Käenduse ennetähtaegse lõpetamise tasu ei ole.	
Käendustasu	Väikese ja keskmise suurusega ettevõtjale²¹	Suurettevõtjale²²
	<ul style="list-style-type: none"> – Kuni 12-kuulise käenduse korral 0,25% käenduse jäägilt aastas. – 12- kuni 36-kuulise käenduse korral 0,5% käenduse jäägilt aastas. – Pikema kui 36-kuulise käenduse korral 1% käenduse jäägilt aastas. 	<ul style="list-style-type: none"> – Kuni 12-kuulise käenduse korral 0,5% käenduse jäägilt aastas. – 12- kuni 36-kuulise käenduse korral 1% käenduse jäägilt aastas. – Pikema kui 36-kuulise käenduse korral 2% käenduse jäägilt aastas.
Tasude arvestamine	– Arvelduskrediidi ja korduvkasutusega laenulemiidi puhul arvestatakse tasusid limiidi käendusega tagatud osalt.	

Käendust ei anta järgnevate tegevuste ja ettevõtjate rahastamiseks:

- Põllumajandustoodete esmatootmine, kalandus ja vesiviljelus ning metsamajandus.
- Finants- ja kindlustustegevusega tegelevad ettevõtjad (EMTAK K-jagu).
- Tubaka (ning sellega seotud toodete) valmistamine, töötlemine ja turustamine.
- Maanteekaubavedudel kasutatavate transpordivahendite ja seadmete soetamine.
- Sõiduautode soetamine. Tarbesõidukite ning liikurmasinate soetamine on lubatud üksnes KredExi igakordse otsuse alusel.
- Kinnisvara arendamise ja soetamise projektidele müügi ja väljarentimise eesmärgil. Erandina on lubatud osa pindadest välja rentida tingimusel, et kinnisvara arendamine või soetamine on toimunud ettevõtja enda või tema tütar- ja sidusettevõtjate muu majandustegevuse tarbeks ning rendi laekumised ei ületa 30% ettevõtja aastakäibest (piirang ei kehti tütar- ja sidusettevõtjatele rentimisel).
- Hasartmänguvaldkonnas tegutsevale ettevõtjale.
- Valdkonnad, mis on seotud pornograafiaga, andmete ebaseadusliku alla laadimisega ning ebaseadusliku ligipääsu võimaldamisega andmevõrkudele.

²⁰ Tehnilised tingimused on need, mille muutmine tingimuse sisu ega selle eesmärgi täitmist ei muuda. Vastava muudatuse vajadus võib tekkida väga erinevatel põhjustel, alates trükiveast kuni õiguslike nüanssideni, mis otsuse tegemise ajaks ei olnud selgunud või mida ei jõutud täpsustada. Majanduslikku sisu mitteomavate või väheoluliste muudatustega on tegemist juhtudel, kui vabastatakse tagatispaketist väheväärtuslik või väärtusetu tagatisvara.

²¹ Väikese ja keskmise suurusega ettevõtja on ettevõtja, kellel on vähem kui 250 töötajat ja kelle aastakäive ei ületa 50 mln eurot ja/või bilansimaht ei ületa 43 mln eurot nagu on määratletud komisjoni 17. juuni 2014. aasta määruse (EL) nr 651/2014 (ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (üldine grupirendi määrus)) I lisas.

²² Suurettevõtja on ettevõtja, kes ei ole väikese ja keskmise suurusega ettevõtja grupirendi määruse tähenduses.

- Teadus- ja arendustegevus tervishoiu valdkonnas, mille eesmärk on teaduslikul või ravi eesmärgil inimeste kloonimine või geneetiliselt muundatud organismide arendamine.

Avalikustamine

Riigiabina kantakse laenusumma riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrisse.

KredEx avalikustab vastavalt Vabariigi Valitsuse määrusele nr 31 oma veebilehel antud käenduse kohta järgmised andmed:

13. laenusaaja nimi;
14. meetme nimetus;
15. laenusumma;
16. laenu tagastamise aeg.

Eritingimused, kui riigi poolt rakendatavate finantsinstrumentide summa ettevõtja konsolideerimisgrupi kohta on 10 miljonit või rohkem

Vastavalt Vabariigi Valitsuse määrusele nr 31 ja KredExi Meetmete jaoks sõlmitud raha eraldamise lepingule rakendatakse järgmisi eritingimusi:

13. Laenuaotleja peab tõendama, esitades potentsiaalsete finantseerijate asjakohased seisukohad, et tal ei ole võimalik muude allikate abil täiendavaid finantsvahendeid kaasata või oleks see ebamõistlikult kulukas,
14. Laenuaotleja peab taotluses veenvalt näitama, kuidas vastav laen aitab kaasa tema tegevuse jätkusuutlikkusele, esitades restruktureerimise kava ja vastavasisulised finantsprognosid vähemalt laenuahtaja lõpuni.
15. Laenuaotleja esitab KredExile finantseeritava projekti sotsiaalmajandusliku mõju analüüsi, mis tõendab ettevõtja või projekti olulist mõju Eesti majandusele, majandussektorile või regioonile ja võimalikke negatiivseid sotsiaalseid tagajärgi või turutõrkeid, kui ettevõtja ebaõnnestub või projekt jääb teostamata. Sotsiaalmajandusliku mõju analüüsi koostamisse peab olema kaasatud sõltumatu ekspert, kellel on varasem sotsiaalmajandusliku mõju hindamise kogemus. Sotsiaalmajandusliku mõju analüüs peab hõlmama vähemalt Justiitsministeeriumi ja Riigikantselei "Mõjude hindamise metoodika"²³ lisa 3 "Mõjude väljaselgitamise kontrollküsimustik" abil tuvastatud mõjude hinnangut.
16. Laenusaajal on keelatud laenu kasutamise või käenduse kestuse ajal ilma KredExi eelneva nõusolekuta:
  - v. kasumi väljavõtmine, omaaktsiate tagasiost ning kõik muud maksed omanikele (välja arvatud riik) omakapitalist;
  - w. kohustuse ennetähtaegne tagastamine kolmandatele isikutele;
  - x. tegevusalade laiendamine, välja arvatud juhul, kui finantsinstrumendi saaja juhtorgan on selle heaks kiitnud enne Vabariigi Valitsuse poolt 12.03.2020 eriolukorra välja kuulutamist;
  - y. samal tegevusalal tegutseva ettevõtja või ettevõtte omandamine või ühinemine;
  - z. jagunemine või olulises mahus varade võõrandamine;
  - aa. juhtimistasude maksmine seotud osapooltele;
  - bb. seotud osapooltele maksete tegemine kaupade või toodete ja teenuste eest ning finantseerimisinstrumentide teenindamiseks;

KredEx peab vajaliku nõusoleku andmise kooskõlastama eelnevalt Vabariigi Valitsusega.

---

²³ <https://riigikantselei.ee/media/359/download>

Erakorralise fikseeritud käenduse tingimused olemasolevatele laenudele

Kehtib alates 29.03.2021

Teenuse tingimused on kehtestatud ettevõtluse toetamise ja laenude riikliku tagamise seaduse, Vabariigi Valitsuse 28.04.2020 määruse nr 31 „COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikuga seotud kriisi ja sellest tuleneva eriolukorra mõju leevendamiseks ette nähtud toetusmeetmete üldtingimused“ (edaspidi Vabariigi Valitsuse määrus nr 31) ja väliskaubandus- ja infotehnoloogiaministri 22.04.2020 määruse nr 10 „Ettevõtluslaenude andmise tingimused“ alusel.

Erakorralise fikseeritud käenduse eesmärk on võimaldada olemasolevatele laenudele tavapärasest pikemat maksepuhkust (vähemalt 6 kuud) ja lõpptähtaja pikendamist likviidsuse tagamiseks COVID-19 puhangust tingitud ajutiste raskuste ületamiseks. Käendusega on võimalik tagada laenu- või liisingulepingust tulenevaid ettevõtja kohustusi.

Teenuse tingimustele vastava käenduse saamiseks esitab pank või liisinguandja KredExi kodulehel asuva taotluse. Pank või liisinguandja on kohustatud säilitama tingimuste täitmist tõendavad dokumendid.

Teenuse kasutamisega kaasneb riigiabi, mille andmisel juhendatakse Euroopa Komisjoni 19.03.2020 teatise „Riigiabi ajutine raamistik majanduse toetamiseks praeguse COVID-19 puhangu kontekstis“ (koos järgnevate muudatustega, millistest seni viimane on kinnitatud 28.01.2021; edaspidi riigiabi ajutine raamistik) jaotisest 3.2 ning 30.03.2020 antud riigiabi loast SA 56804, mida on muudetud 09.12.2020 otsusega SA58748.

Tingimused ettevõtjale	<ul style="list-style-type: none"> – Laenuaotleja on kantud Eesti Vabariigi äriregistrisse ja nõutud andmed on äriregistrile esitatud. – Ettevõtja²⁴ on esitatud finantsprognoside kohaselt pikas perspektiivis jätkusuutlik ning maksejõuline. – Ettevõtja ei olnud raskustes olev ettevõtja²⁵ 31.12.2019 või käenduse taotlemise seisuga. – Ettevõtjal puudusid 12.03.2020 seisuga krediitiasutustele ületähtajalised võlgnevused ja riiklike maksude maksuvõlad või on need käenduse taotlemise seisuga tasutud või ajatatud. – Ettevõtja on täitnud käenduse taotlemise seisuga maksudeklaratsioonide ja majandusaasta aruannete esitamise kohustuse. – Ettevõtja kohustub teavitama KredExi, kui ta on COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikust põhjustatud kriisi tõttu saanud toetust teistest meetmetest, muudest riigieelarvelistest vahenditest või kohaliku omavalitsuse üksuselt.
------------------------	---

²⁴ Ettevõtja on äriseadustiku kohaselt äriühing (täisühing, usaldusühing, osühing, aktsiaselts ja tulundusühistu) ning füüsiline isik, kes pakub oma nimel tasu eest kaupu või teenuseid ning kellele kaupade müük või teenuste osutamine on püsiv tegevus. Ettevõtjale teenuse tingimustes kehtestatud tingimused kehtivad laenuaotleja ja konsolideeritult temaga seotud ettevõtjate kohta. Seotud ettevõtjate määramisel lähtuvad pank ja liisinguandja oma sellekohasest sisemisest regulatsioonist.

²⁵ Nagu on määratletud komisjoni 17. juuni 2014. aasta määruse (EL) nr 651/2014 artikli 2 lõikes 18 (ELT L 187, 26.6.2014, lk 1). Raskustes olevaks ei loeta väikest või keskmise suurusega ettevõtjat (VKE), kes on tegutsenud alla 3 aasta. Rohkem kui 3 aastat tegutsenud ettevõtja ei tohi olla kaotanud üle poole oma osa- või aktsiakapitalist (nimiväärtus + ülekurs). Kui ettevõtja ei ole VKE, kontrollitakse täiendavalt ettevõtja arvestuslikku finantsvõimendust kahe viimase aasta jooksul. Ettevõtjat ei loeta raskustes olevaks, kui see näitaja on vähemalt ühel aastal olnud väiksem kui 7,5. Juhul, kui see tingimus ei ole täidetud, kontrollitakse ettevõtja EBITDA suhet intressimaksude kattevarasse viimase kahe aasta jooksul. Ettevõtjat ei loeta raskustes olevaks, kui see näitaja on vähemalt ühel aastal olnud suurem kui 1. Ettevõtja on igal juhul raskustes, kui tema suhtes on algatatud pankroti- või likvideerimismenetlus.

KredExi käenduse ulatus	<ul style="list-style-type: none"> – Kuni 35% tagatavast laenust, kuid mitte rohkem kui ettevõtjale muudatusega kuni 31.12.2021 kätte jäävate laenu põhiosa maksete summa. – Juhul kui KredExi erakorraliste käenduste ja/või erakorraliste laenude summa ettevõtja kohta, koos teiste Vabariigi Valitsuse määruse nr 31 § 10 kohaselt kriisimeetmetena rakendatavate finantsinstrumentidega (käendused, laenud, võla- ja vahetusvõlakirjade, aktsiate või osade märkimine ja omandamine), kokku on vähemalt 10 000 000 eurot, rakendatakse ettevõtjale Eritingimusi (vt Eritingimused dokumendi lõpus). Seotud ettevõtjate puhul kehtib limiit ettevõtjate grupi kohta tervikuna. – Käenduse ulatus liisingust tulenevale kohustusele arvutatakse käibemaksuta summast. – KredExi maksimaalne vastutus teenusetingimuste „Erakorralise proportsionaalse käenduse tingimused olemasolevatele laenudele“ ning „Erakorralise fikseeritud käenduse tingimused olemasolevatele laenudele“ alusel panga ja liisinguandja ees on limiteeritud ega ületa 50% panga ja liisinguandja poolt teenuste raames väljastatud käenduste kogusummast. – KredExi erakorraliste käendustega tagatavad laenud ja KredExi erakorralised laenud²⁶, mis on antud kooskõlas riigiabi ajutise raamistikuga, on kokku piiratud summaga, mis ei ületa ettevõtja kahekordset 2019. aasta palgakulu koos sotsiaalmaksuga või 25% ettevõtja 2019. aasta käibest. KredExi erakorralise käendusega tagatava laenu ja KredExi erakorralise laenu maksimaalse summa määramisel võetakse aluseks ettevõtja palgakulu ja käive 2019. aastal lõppenud majandusaasta kinnitatud aruande või Maksu- ja Tolliameti andmetel. – Käendussumma väheneb proportsionaalselt laenu- või liisingusumma vähenemisega.
Käendatavad laenud ja nende tingimused	<ul style="list-style-type: none"> – Käendatav laen käesolevate teenusetingimuste tähenduses on laen, laenulemiit, arvelduskrediit ja liising (välja arvatud kasutusrent). – Käendatakse vaid neid olemasolevaid laene, millele võimaldatakse kokku vähemalt 6-kuulist maksepuhkust maksepuhkuse andmisest alates, mis on antud panga või liisinguandja poolt pärast 29.02.2020 seoses COVID-19 puhanguga. Tagasimaksegraafikuta laenude tähtaja pikendamist loetakse maksepuhkuse andmiseks. – Käendataval laenul saab olla ainult üks kehtiv KredExi käendus. – Käendatava laenu intressimäär ei või olla kõrgem kui 6 kuu EURIBOR + 6% aastas (antud kontekstis ei ole EURIBORi arvestuslik väärtus kunagi väiksem kui 0) ja lepingu muutmise tasu kõrgem kui 1% käendatava laenu summast. Pank või liisinguandja ei või käendatavale laenule kehtestada kõrgemat intressimäära kui 150% 01.03.2020 kehtinud intressimäärast. – Käendus lühemale kui 3-kuulisele laenule on lubatud üksnes KredExi igakordse otsuse alusel.
Käenduse kehtivus	<ul style="list-style-type: none"> – Käenduse kehtivus on kuni 72 kuud. – Käenduslepingut on riigiabi ajutise raamistiku raames võimalik sõlmida ja muuta kuni 30.06.2021. Alates 01.07.2021 lähtutakse käenduse muutmisel kehtivatest riigiabi reeglitest. KredExi käenduse andmise otsus kehtib 90 kalendripäeva, kui KredExi otsuses ei ole märgitud teisiti, kuid mitte kauem kui 30.06.2021.
Lepingutasu	<ul style="list-style-type: none"> – 0,2% käendussummalt, minimaalselt 30 eurot.

²⁶ Kui ettevõtja kasutab sarnaseid teenuseid Maaelu Edendamise Sihtasutuse poolt, kehtivad piirangud ühiselt.

Lepingu muutmise tasu	<ul style="list-style-type: none"> – 0,2% käendussummal, minimaalselt 30 eurot. – Lepingu riski mittesuurendavate tehniliste tingimuste²⁷ või majanduslikku sisu mitteomavate või väheoluliste tingimuste muudatuste puhul arvutatakse lepingu muutmise tasu järgnevalt: <ul style="list-style-type: none"> ○ Käenduse jääk/summa kuni 50 000 eurot: tavapärase lepingu muutmise tasu; ○ Käenduse jääk/summa üle 50 000 euro: 100 eurot + 0,002% käenduse jäägilt/summal, maksimaalselt 500 eurot. 	
Lepingu ennetähtaegse lõpetamise tasu	<ul style="list-style-type: none"> – Käenduse ennetähtaegse lõpetamise tasu ei ole. 	
Käendustasu	Väikese ja keskmise suurusega ettevõtjale²⁸	Suurettevõtjale²⁹
	<ul style="list-style-type: none"> – 1,5% käenduse jäägilt aastas. 	<ul style="list-style-type: none"> – Kuni 36-kuulise käenduse korral 1,5% käenduse jäägilt aastas. – Pikema kui 36-kuulise käenduse korral 3% käenduse jäägilt aastas.
Tasude arvestamine	<ul style="list-style-type: none"> – Arvelduskrediidi ja korduvkasutusega laenulimiidi puhul arvestatakse tasusid limiidi käendusega tagatud osalt. 	

Käendust ei anta järgnevate tegevuste ja ettevõtjate rahastamiseks:

- Põllumajandustoodete esmatootmine, kalandus ja vesiviljelus ning metsamajandus.
- Finants- ja kindlustustegevusega tegelevad ettevõtjad (EMTAK K-jagu).
- Tubaka (ning sellega seotud toodete) valmistamine, töötlemine ja turustamine.
- Maanteekaubavedudel kasutatavate transpordivahendite ja seadmete soetamine.
- Sõiduautode soetamine. Tarbesõidukite ning liikurmasinate soetamine on lubatud üksnes KredExi igakordse otsuse alusel.
- Kinnisvara arendamise ja soetamise projektidele müügi ja väljarentimise eesmärgil. Erandina on lubatud osa pindadest välja rentida tingimusel, et kinnisvara arendamine või soetamine on toimunud ettevõtja enda või tema tütar- ja sidusettevõtjate muu majandustegevuse tarbeks ning rendi laekumised ei ületa 30% ettevõtja aastakäibest (piirang ei kehti tütar- ja sidusettevõtjatele rentimisel).
- Hasartmänguvaldkonnas tegutsevatele ettevõtjale.
- Valdkonnad, mis on seotud pornograafiaga, andmete ebaseadusliku alla laadimisega ning ebaseadusliku ligipääsu võimaldamisega andmevõrkudele.
- Teadus- ja arendustegevus tervishoiu valdkonnas, mille eesmärk on teaduslikul või ravi eesmärgil inimeste kloonimine või geneetiliselt muundatud organismide arendamine.

Avalikustamine

Riigiabina kantakse laenusumma riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrisse.

KredEx avalikustab vastavalt Vabariigi Valitsuse määrusele nr 31 oma veebilehel antud käenduse kohta järgmised andmed:

1. laenusaja nimi;
2. meetme nimetus;

²⁷ Tehnilised tingimused on need, mille muutmine tingimuse sisu ega selle eesmärgi täitmist ei muuda. Vastava muudatuse vajadus võib tekkida väga erinevatel põhjustel, alates trükiveast kuni õiguslike nüanssideni, mis otsuse tegemise ajaks ei olnud selgunud või mida ei jõutud täpsustada. Majanduslikku sisu mitteomavate või väheoluliste muudatustega on tegemist juhtudel, kui vabastatakse tagatispaketist väheväärtuslik või väärtusetu tagatisvara.

²⁸ Väikese ja keskmise suurusega ettevõtja on ettevõtja, kellel on vähem kui 250 töötajat ja kelle aastakäive ei ületa 50 mln eurot ja/või bilansimaht ei ületa 43 mln eurot nagu on määratletud komisjoni 17. juuni 2014. aasta määruse (EL) nr 651/2014 (ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnustatakse siseturuga kokkusobivaks (üldine grupirendi määrus)) I lisas.

²⁹ Suurettevõtja on ettevõtja, kes ei ole väikese ja keskmise suurusega ettevõtja üldise grupirendi määruse tähenduses.

3. laenusumma;
4. laenu tagastamise aeg.

Eritingimused, kui riigi poolt rakendatavate finantsinstrumentide summa ettevõtja konsolideerimisgrupi kohta on 10 miljonit või rohkem

Vastavalt Vabariigi Valitsuse määrusele nr 31 ja KredExi Meetmete jaoks sõlmitud raha eraldamise lepingule rakendatakse järgmisi eritingimusi:

1. Laenutaotleja peab tõendama, esitades potentsiaalsete finantseerijate asjakohased seisukohad, et tal ei ole võimalik muude allikate abil täiendavaid finantsvahendeid kaasata või oleks see ebamõistlikult kulukas,
2. Laenutaotleja peab taotluses veenvalt näitama, kuidas vastav laen aitab kaasa tema tegevuse jätkusuutlikkusele, esitades restruktureerimise kava ja vastavasisulised finantsprognosid vähemalt laenu tähtaja lõpuni.
3. Laenutaotleja esitab KredExile finantseeritava projekti sotsiaalmajandusliku mõju analüüsi, mis tõendab ettevõtja või projekti olulist mõju Eesti majandusele, majandussektorile või regionile ja võimalikke negatiivseid sotsiaalseid tagajärgi või turutõrkeid, kui ettevõtja ebaõnnestub või projekt jääb teostamata. Sotsiaalmajandusliku mõju analüüsi koostamisse peab olema kaasatud sõltumatu ekspert, kellel on varasem sotsiaalmajandusliku mõju hindamise kogemus. Sotsiaalmajandusliku mõju analüüs peab hõlmama vähemalt Justiitsministeeriumi ja Riigikantselei "Mõjude hindamise meetodika"³⁰ lisa 3 "Mõjude väljaselgitamise kontrollküsimustik" abil tuvastatud mõjude hinnangut.
4. Laenusaajal on keelatud laenu kasutamise või käenduse kestuse ajal ilma KredExi eelneva nõusolekuta:
  - cc. kasumi väljavõtmine, omaaktsiate tagasiost ning kõik muud maksed omanikele (välja arvatud riik) omakapitalist;
  - dd. kohustuse ennetähtaegne tagastamine kolmandatele isikutele;
  - ee. tegevusalade laiendamine, välja arvatud juhul, kui finantsinstrumendi saaja juhtorgan on selle heaks kiitnud enne Vabariigi Valitsuse poolt 12.03.2020 eriolukorra välja kuulutamist;
  - ff. samal tegevusalal tegutseva ettevõtja või ettevõtte omandamine või ühinemine;
  - gg. jagunemine või olulises mahus varade võõrandamine;
  - hh. juhtimistasude maksmine seotud osapooltele;
  - ii. seotud osapooltele maksete tegemine kaupade või toodete ja teenuste eest ning finantseerimisinstrumentide teenindamiseks;

KredEx peab vajaliku nõusoleku andmise kooskõlastama eelnevalt Vabariigi Valitsusega.

---

³⁰ <https://riigikantselei.ee/media/359/download>

Erakorralise laenu tingimused: käibekapitalilaen

Kehtib alates 29.03.2021

Teenuse tingimused on kehtestatud ettevõtluse toetamise ja laenude riikliku tagamise seaduse, Vabariigi Valitsuse 28.04.2020 määruse nr 31 „COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikuga seotud kriisi ja sellest tuleneva eriolukorra mõju leevendamiseks ette nähtud toetusmeetmete üldtingimused“ ja väliskaubandus- ja infotehnoloogiaministri 22.04.2020 määruse nr 10 „Ettevõtluslaenude andmise tingimused“ alusel.

Erakorralise käibekapitalilaenu eesmärk on COVID-19 puhangust tingitud ettevõtja ajutiste raskuste ületamiseks vajaliku käibekapitali finantseerimine.

Teenuse kasutamiseks kaasneb riigiabi, mille andmisel juhendatakse Euroopa Komisjoni 19.03.2020 teatise „Riigiabi ajutine raamistik majanduse toetamiseks praeguse COVID-19 puhangu kontekstis“ (koos järgnevate muudatustega, millistest seni viimane on kinnitatud 28.01.2021; edaspidi riigiabi ajutine raamistik) jaotisest 3.3 ning 30.03.2020 antud riigiabi loast SA 56804, mida on muudetud 9.12.2020 otsusega SA 58748.

KredExil on õigus laenu andmisest keelduda, kui KredExi hinnangul ei vasta taotlus erakorralise laenu tingimustele või ettevõtja maksevõime ei ole piisav laenu tagasimaksmiseks.

Üldised nõuded laenuaotlejale	<ul style="list-style-type: none"> – Laenuaotleja on ettevõtja, kes on Eesti Vabariigi äriregistrisse kantud füüsiline isik või äriühing (täisühing, usaldusühing, osaühing, aktsiaselts või tulundusühistu). – Laenuaotleja põhitegevusalaks on majutus (EMTAK tegevusala kood I55), toitlustus (I56), sõitjate vedu (H491, H493, H50, H51), transpordi abitegevused (H52), reisibüroode ja reisikorraldajate tegevus (N79), nõupidamiste ja messide korraldamine (N823), sanatooriumide ravitegevus (Q86905), kultuuritegevus (R90, R91) sporditegevus (R93), füüsilise heaoluga seotud teenindus (S9604) või laenuaotleja on turismiteenuste pakkuja, kes pakub külastajatele elamusteenuseid kas loodusturismis, kultuuriturismis või aktiivse puhkuse teenustena ning on leitav vastavate kategooriate teenusepakkujana Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse hallatavas Eesti turismiteenuste andmebaasis www.puhkaeestis.ee. – Laenuaotleja ei ole alates 12.03.2020 maksnud dividende ega teinud omanikele muid omakapitali vähendavaid väljamakseid või nimetatud väljamakse saanud omanik tagastab selle ettevõttele hiljemalt laenulepingu sõlmimise ajaks summas, milles väljamakse tehti. – Auditeerimiskohustusega laenuaotleja 2019. aastal lõppenud majandusaasta kinnitatud aruande audiitori otsus on märkusteta. Erandkorras võib KredExi nõukogu igakordse otsuse alusel aktsepteerida märkusega audiitori otsust, kui märkus tuleneb asjaolust, mis on väljaspool laenuaotleja kontrolli. – Laenuaotlejal puudusid Creditinfo maksehäirete raporti kohaselt perioodil 01.04.2019 kuni 01.03.2020 üle 640 euro suurused maksehäired ning iga kuu esimese kuupäeva seisuga ajatamata maksuvõlad suuremas summas kui 640 eurot. – Laenuaotlejal või tema seaduslikul esindajal ei ole karistusseadustiku § 209, 210, 260¹, 294, 296, 298-300¹, 372, 373, 379 või 384, 394, 394¹, 402³ või 402⁴ alusel määratud kehtivat karistust. – Laenuaotlejal on Eesti IBAN-tunnusega arvelduskonto krediitiasutuses, mis on registreeritud Eestis või mis tegutseb Eestis siin registreeritud filiaali kaudu.
-------------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> – Taotlemisel tuleb laenuaotlejal põhjendada, kuidas COVID-19 puhang on mõjutanud laenuaotleja majandustegevust ning põhjustanud ajutisi raskusi, mille ületamiseks laenu taotletakse, ja esitada plaan, kuidas saadava laenu abil COVID-19 puhangust tingitud ajutised raskused ületatakse ning võetud laenukohustused tagasi makstakse. – Laenuaotleja peab tõestama, et tal ei ole võimalik muude allikate abil täiendavaid finantsvahendeid kaasata või oleks see ebamõistlikult kulukas. – Laenuaotleja kohustub teavitama KredExit, kui ta on COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikust põhjustatud kriisi tõttu saanud toetust teistest meetmetest, muudest riigieelarvelistest vahenditest või kohaliku omavalitsuse üksuselt.
Üldised nõuded laenuaotlejale ja laenuaotlejaga seotud ettevõtjate grupile	<ul style="list-style-type: none"> – Laenuaotleja ja temaga seotud ettevõtjate grupp ei olnud <i>raskustes olev ettevõtja</i>³¹ 31.12.2019 seisuga. – Laenuaotleja ja temaga seotud ettevõtjate grupi Eestis registreeritud ettevõtjad on Eesti Vabariigi äriregistrile esitanud 2019. aastal lõppenud majandusaasta kinnitatud aruande ja muud nõutud andmed. Laenuaotlejal ja temaga seotud ettevõtjate grupil puuduvad riiklike maksude maksuvõlad või need on ajatatud ning taotleja on täitnud taotluse esitamise ajaks maksudeklaratsioonide ja majandusaasta aruannete esitamise kohustuse.
Nõuded laenuaotleja finantsnäitajatele	<ul style="list-style-type: none"> – Laenuaotleja alustas äritegevust hiljemalt 2018. aastal ja teenis 2019. aastal lõppenud majandusaasta kinnitatud aruande alusel müügitulu. – Laenuaotleja omakapitali osakaal bilansimahust on 2019. aastal lõppenud majandusaasta kinnitatud aruande alusel aruandeperioodi lõpu seisuga vähemalt 25%³². – Laenuaotleja intressi kandvate kohustuste (taotlemisel esitatud majandusaasta värskeima vahearuande seisuga) ja EBITDA³³ suhe on koos võetava laenuga 2018. või 2019. aastal lõppenud majandusaasta kinnitatud aruande EBITDA alusel väiksem kui 7, majutussektoris tegutseva laenuaotleja (EMTAK tegevusala kood I55) korral väiksem kui 10³⁴.
Laenu sihtotstarve	<ul style="list-style-type: none"> – Käibekapitalilaenu sihtotstarve on COVID-19 puhangust tingitud ettevõtja ajutiste raskuste ületamiseks vajaliku käibekapitali finantseerimine. – Olemasolevate laenude refinantseerimine ei ole lubatud.
Laenusumma	<ul style="list-style-type: none"> – Kuni 700 000 eurot laenuaotleja ja temaga seotud ettevõtjate grupi kohta. – Juhul kui KredExi erakorraliste käenduste ja/või erakorraliste laenude summa ettevõtja kohta, koos teiste Vabariigi Valitsuse määruse nr 31 § 10 kohaselt kriisimeetmetena rakendatavate finantsinstrumentidega (käendused, laenud, võla- ja vahetusvõlakirjade, aktsiate või osade märkimine ja omandamine), kokku on vähemalt 10 000 000 eurot, rakendatakse ettevõtjale Eritingimusi (vt Eritingimused dokumendi lõpus). – KredExi erakorraliste käendustega tagatavad laenud ja KredExi erakorralised laenud³⁵, mis on antud kooskõlas riigiabi ajutise raamistikuga laenuaotlejale ja temaga seotud ettevõtjate grupile, on kokku piiratud summaga, mis ei ületa laenuaotleja ja temaga seotud ettevõtjate grupi kahekordset 2019. aastal Eesti Vabariigis maksustatud palgakulu koos sotsiaalmaksuga või 25% laenuaotleja ja temaga seotud ettevõtjate grupi 2019. aasta käibest. KredExi erakorralise

³¹ Nagu on määratletud komisjoni 17. juuni 2014. aasta määruse (EL) nr 651/2014 artikli 2 lõikes 18 (ELT L 187, 26.6.2014, lk 1). Raskustes olevaks ei loeta väikest või keskmise suurusega ettevõtjat (VKE), kes on tegutsenud alla 3 aasta. Rohkem kui 3 aastat tegutsenud ettevõtja ei tohi olla kaotanud üle poole oma osa- või aktsiakapitalist (nimiväärtus + ülekurss). Kui ettevõtja ei ole VKE, kontrollitakse täiendavalt ettevõtja arvestuslikku finantsvõimendust kahe viimase aasta jooksul. Ettevõtjat ei loeta raskustes olevaks, kui see näitaja on vähemalt ühel aastal olnud väiksem kui 7,5. Juhul, kui see tingimus ei ole täidetud, kontrollitakse ettevõtja EBITDA suhet intressimaksete kattevarasse viimase kahe aasta jooksul. Ettevõtjat ei loeta raskustes olevaks, kui see näitaja on vähemalt ühel aastal olnud suurem kui 1. Ettevõtja on igal juhul raskustes, kui tema suhtes on algatatud pankroti- või likvideerimismenetlus.

³² KredEx võib omakapitali hulka arvata ettevõtjale antud KredExi laenule allutatud laenud.

³³ Kasum enne intresse, makse, materiaalse ja immateriaalse põhivara kulumit.

³⁴ KredEx ei arvesta suhtarvude arvutamisel laenusaja erakorralisi tulusid.

³⁵ Kui ettevõtja kasutab sarnaseid teenuseid Maaelu Edendamise Sihtasutuse poolt, kehtivad piirangud ühiselt.

	laenu maksimaalse summa määramisel võetakse aluseks laenuaotleja palgakulu ja käive 2019. aastal lõppenud majandusaasta kinnitatud aruande või Maksu- ja Tolliameti andmetel.
Laenu väljamaksmine	<ul style="list-style-type: none"> – Laenusaaaja avalduse alusel makstakse laen välja ühes osas või osade kaupa kuni 6 kuu jooksul, osa minimaalne suurus on 50 000 eurot. – Laen makstakse välja laenusaaaja arvelduskontole, millel on Eesti IBAN-tunnus ja mis on avatud Eestis registreeritud krediidasutuses või krediidasutuses, mis tegutseb Eestis siin registreeritud filiaali kaudu.
Laenuperiood	<ul style="list-style-type: none"> – Kuni 72 kuud. – Laenu tagastamine toimub amortiseeruva graafiku alusel. Laenuperioodi lõppemisel peab laenujääk olema null. – Laenulepingut on riigiabi ajutise raamistiku alusel võimalik sõlmida ja muuta kuni 30.06.2021. Alates 01.07.2021 lähtutakse laenulepingu muutmise ajal kehtivatest riigiabi reeglitest.
Maksepuhkus	– Kuni 30.06.2022.
Laenusaaaja peamised kohustused	<ul style="list-style-type: none"> – Laenusaaajal on ilma KredExi eelneva kooskõlastuseta keelatud: <ol style="list-style-type: none"> 1. dividendi maksmine või omanikele muude omakapitali vähendavate väljamaksete tegemine; 2. omanikulaenu tagastamine; 3. maksta omanikele või nendega seotud kolmandatele isikutele juhtimis- või muid sarnaseid tasusid või ettevõtlusega mitteseotud tasusid (lubatud on töötasu maksmine mõistlikus määras); 4. osta või müüa omanikele või nendega seotud isikutele turuhinnast erineva hinnaga kaupu või teenuseid; 5. laenude andmine. – Laenusaaaja kohustub muuhulgas: <ol style="list-style-type: none"> 1. esitama KredExi nõudmisel kvartaalseid tegevus- ja finantsaruandeid; 2. kooskõlastama KredExiga lepingus fikseeritavat piirsummat ületavate lisakohustuste võtmise, investeringute tegemise ja vara võõrandamise. – Kui laenusaaaja kasutab laenu mittesihotstarbeliselt ja/või on esitanud laenu taotlemisel valeandmeid ja/või rikub laenulepingut, on KredExil õigus nõuda laenusaaajalt igakordsel rikkumisel leppetrahvi kuni viis protsenti (5%) laenusummast ning õigus laenulepingu ennetähtaegselt lõpetada.
Lepingutasu	<ul style="list-style-type: none"> – 0,5% laenusummast, minimaalselt 150 eurot. – Lepingutasu tasutakse laenulepingu sõlmimisel või peetakse kinni esimesest laenuosa väljamaksest.
Lepingu muutmine	– Juhul kui varasemalt väljastatud erakorralise laenu leping ei vasta käesolevatele teenusetingimustele, on lubatud laenulepingu laenuperioodi, maksepuhkust ja laenu kasutusele võtu tähtaega pikendada kooskõlas käesolevate tingimustega muid tingimusi muutmata.
Lepingu muutmise tasu	<ul style="list-style-type: none"> – 0,2% laenujäägilt/-summalt, minimaalselt 60 eurot. – Lepingu riski mittesuurendavate tehniliste tingimuste³⁶ või majanduslikku sisu mitteomavate või väheoluliste tingimuste muudatuste puhul arvutatakse lepingu muutmise tasu järgnevalt: <ul style="list-style-type: none"> ○ Laenujääk/-summa kuni 50 000 eurot: tavapärase lepingu muutmise tasu; ○ Laenujääk/-summa üle 50 000 euro: 100 eurot + 0,002% laenujäägilt/-summalt, maksimaalselt 500 eurot.

³⁶ Tehnilised tingimused on need, mille muutmine tingimuse sisu ega selle eesmärgi täitmist ei muuda. Vastava muudatuse vajadus võib tekkida väga erinevatel põhjustel, alates trükiveast kuni õiguslike nüanssideni, mis otsuse tegemise ajaks ei olnud selgunud või mida ei jõutud täpsustada. Majanduslikku sisu mitteomavate või väheoluliste muudatustega on tegemist juhtudel, kui vabastatakse tagatispaketist väheväärtuslik või väärtusetu tagatisvara.

Intressimäär	<ul style="list-style-type: none"> – 12 kuu EURIBOR + 4% aastas. – Intressi arvestatakse laenu tagastamata osalt. Intressi maksmise tähtpäev kinnitatakse maksegraafikus. Intressi muutuvaks osaks olev 12 kuu EURIBOR määratakse kindlaks KredExi poolt laenulepingu koostamisele eelneva pangapäeva seisuga. Edaspidi korrigeeritakse maksegraafikut vastavalt EURIBOR-i muutumisele üks kord aastas, iga aasta 15. augustil. Juhul, kui 12 kuu EURIBOR on mõnel perioodil negatiivne, siis arvestatakse vastaval perioodil intressi muutuva osa väärtuseks 0.
Laenu tagatis	<ul style="list-style-type: none"> – Laenul summas kuni 150 000 eurot peab olema tagatis, mille realiseerimise eeldatav tulem³⁷ on vähemalt 10% laenusummast. – Laenul summas üle 150 000 euro peab olema tagatis, mille realiseerimise eeldatav tulem on vähemalt 50% laenusummast.
Laenuotsuse kehtivus	<ul style="list-style-type: none"> – Laenuotsus kehtib 30 kalendripäeva, kuid mitte kauem kui 30.06.2021.
Laenulepingu ennetähtaegne lõpetamine	<ul style="list-style-type: none"> – Laenusaaaja peab teatama KredExile vähemalt 1 kuu ette soovist laenu ennetähtaegselt tagastada.

Taotlemine

Laenu taotluse esitamiseks täidetakse KredExi kodulehel taotlusvorm, millele lisatakse:

- Kirjeldus COVID-19 puhangust tingitud ajutiste raskuste kohta, mille ületamiseks laenu taotletakse, ja plaan, kuidas saadava laenu abil ajutised raskused ületatakse ning võetud laenukohustused tagasi makstakse.
- Dokument, mis tõendab, et laenu taotleja on saanud pangalt, liisinguandjalt või muult finantseerijalt eitava vastuse või positiivse otsuse ebamõistlikel tingimustel.
- Finantsprognosid, mis hõlmavad vähemalt kolme järgnevat täisaastat.
- 2019. majandusaasta kinnitatud aruanne (auditeerimiskohustusega ettevõtjal auditeeritud) ja vahearuanne, mis ei ole vanem kui kolm kuud.
- Väljavõte riigiabi registrist ettevõtja poolt saadud riigiabi kohta. Ettevõtja kohustub täiendavalt vabas vormis teavitama toetustest, mis väljatrüki ei kajastu, kuid on saadud COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikust põhjustatud kriisi tõttu riigi 2020. aasta lisaeelarve vahendite arvelt, muudest riigieelarvelistest vahenditest või kohaliku omavalitsuse üksuselt.

Laenu ei anta järgnevate tegevuste ja ettevõtjate rahastamiseks:

- Põllumajandustoodete esmatootmine, kalandus ja vesiviljelus ning metsamajandus.
- Tubaka (ning sellega seotud toodete) valmistamine, töötlemine ja turustamine.
- Maanteekaubavedudel kasutatavate transpordivahendite ja seadmete soetamine.
- Sõiduautode soetamine.
- Kinnisvara arendamise projektidele müügi ja väljarentimise eesmärgil. Kui kinnisvara arendamine toimub oma, sh tütar- ja sidusettevõtjate kinnisvaraarendusega mitteseotud tegevuse tarbeks, on lubatud osa pindadest välja rentida tingimusel, et rendi laekumised, välja arvatud tütar- ja sidusettevõtjatelt, ei ületa 30% laenu taotleja aastakäibest.
- Hasartmänguvaldkonnas tegutsevad ettevõtjad.

³⁷ Kinnisvara puhul on realiseerimise eeldatav tulem hindamisakti (mitte vanem kui 12 kuud) kohane turuväärtus, millest on lahutatud eespool asuvate hüpoteekide hüpoteegisumma. Kommertsipandi puhul leitakse realiseerimise eeldatav tulem 2019. aastal lõppenud majandusaasta kinnitatud aruande põhjal järgmiste suuruste summana: 20% materiaalsete põhivarade bilansijärgsest väärtusest, 10% varude bilansijärgsest väärtusest, 10% immateriaalsete põhivarade auditeeritud bilansi järgsest väärtusest KredExi nõukogu igakordse otsuse alusel, 5% ostjate vastu olevate nõuete bilansijärgsest väärtusest, millest on lahutatud eespool asuvate kommertsipantide pandisumma. Seadmete realiseerimise eeldatava tulemi määramisel võib aluseks võtta uute seadmete puhul nende soetamismaksumuse või kasutatud seadmete puhul KredExi poolt aktsepteeritud hindaja hindamisaktis (mitte vanem kui 6 kuud) toodud turuväärtuse. Muude tagatiste realiseerimise eeldatavat tulemit hinnatakse juhtumipõhiselt.

- Valdkonnad, mis on seotud pornograafiaga, andmete ebaseadusliku allalaadimisega ning ebaseadusliku ligipääsu võimaldamisega andmevõrkudele.
Teadus- ja arendustegevus tervishoiu valdkonnas, mille eesmärk on teaduslikul või ravi eesmärgil inimeste kloonimine või geneetiliselt muundatud organismide arendamine.

Avalikustamine

Riigiabina kantakse laenusumma riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrisse.

KredEx avalikustab vastavalt Vabariigi Valitsuse määrusele nr 31 oma veebilehel antud käenduse kohta järgmised andmed:

17. laenusaaja nimi;
18. meetme nimetus;
19. laenusumma;
20. laenu tagastamise aeg.

Eritingimused, kui riigi poolt rakendatavate finantsinstrumentide summa ettevõtja konsolideerimisgrupi kohta on 10 miljonit või rohkem

Vastavalt Vabariigi Valitsuse määrusele nr 31 ja KredExi Meetmete jaoks sõlmitud raha eraldamise lepingule rakendatakse järgmisi eritingimusi:

17. Laenutaotleja peab tõendama, esitades potentsiaalsete finantseerijate asjakohased seisukohad, et tal ei ole võimalik muude allikate abil täiendavaid finantsvahendeid kaasata või oleks see ebamõistlikult kulukas,
18. Laenutaotleja peab taotluses veenvalt näitama, kuidas vastav laen aitab kaasa tema tegevuse jätkusuutlikkusele, esitades restruktureerimise kava ja vastavasisulised finantsprognosid vähemalt laenutähtaja lõpuni.
19. Laenutaotleja esitab KredExile finantseeritava projekti sotsiaalmajandusliku mõju analüüsi, mis tõendab ettevõtja või projekti olulist mõju Eesti majandusele, majandussektorile või regionile ja võimalikke negatiivseid sotsiaalseid tagajärgi või turutõrkeid, kui ettevõtja ebaõnnestub või projekt jääb teostamata. Sotsiaalmajandusliku mõju analüüsi koostamisse peab olema kaasatud sõltumatu ekspert, kellel on varasem sotsiaalmajandusliku mõju hindamise kogemus. Sotsiaalmajandusliku mõju analüüs peab hõlmama vähemalt Justiitsministeeriumi ja Riigikantselei "Mõjude hindamise meetodika"³⁸ lisa 3 "Mõjude väljaselgitamise kontrollküsimustik" abil tuvastatud mõjude hinnangut.
20. Laenusaajal on keelatud laenu kasutamise või käenduse kestuse ajal ilma KredExi eelneva nõusolekuta:
  - jj. kasumi väljavõtmine, omaaktsiate tagasiost ning kõik muud maksed omanikele (välja arvatud riik) omakapitalist;
  - kk. kohustuse ennetähtaegne tagastamine kolmandatele isikutele;
  - ll. tegevusalade laiendamine, välja arvatud juhul, kui finantsinstrumendi saaja juhtorgan on selle heaks kiitnud enne Vabariigi Valitsuse poolt 12.03.2020 eriolukorra välja kuulutamist;
  - mm. samal tegevusalal tegutseva ettevõtja või ettevõtte omandamine või ühinemine;
  - nn. jagunemine või olulises mahus varade võõrandamine;
  - oo. juhtimistasude maksmine seotud osapooltele;
  - pp. seotud osapooltele maksete tegemine kaupade või toodete ja teenuste eest ning finantseerimisinstrumentide teenindamiseks;

KredEx peab vajaliku nõusoleku andmise kooskõlastama eelnevalt Vabariigi Valitsusega.

---

³⁸ <https://riigikantselei.ee/media/359/download>